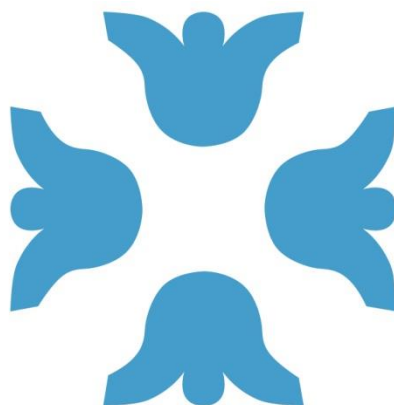

PUUMALAN SEURAKUNTA

TALOUSARVIO 2020

ja

TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA

vuosille 2021- 2022

Kirkkoneuvosto 06.11.2019 § 85

Kirkkovaltuusto 21.11.2019 § 30

SISÄLLYS

JOHDANTO	3
KÄYTTÖTALOUSOSA	13
YLEISHALLINTO	14
SEURAKUNTATYÖ	19
HAUTAUSTOIMI	31
KIINTEISTÖTOIMI	35
TUOSLASKELMAOSA	39
INVESTOINTIOSA	40
RAHOITUSOSA	41
Talousarvion raporttiosa	42
1. Talousarvioraportti, ulkoiset menot	43
2. Talousarvioraportti pääluokittain, ulkoiset menot	45
3. Talousarvioraportti pääluokittain, sisäiset ja ulkoiset menot	49
4. Talousarvioraportti tulosityksiköittäin ulkoiset menot	53
Liitteet:	
Henkilöstön kehittämissuunnitelma	65
Talousarvion palkkaliite	67

JOHDANTO

Kirkkovaltuusto on vahvistanut 2.10.2019 seurakuntamme perustehtäväksi:

Olemme ihmisyyttä ja luomakuntaa kunnioittava yhteisö, joka ammentaa voimaa Kristuksesta ja rohkaisee luontevaan yhteyteen Jumalan ja toistemme kanssa.

Perustehtävästä johdettu visio seuraaville vuosille ohjaa suunnittelua tulevina toimintasuunnitelma vuosina: **Puumalan seurakunta on elävä hengellinen yhteisö, johon halutaan kuulua ja osallistua seurakuntaelämään. Vapaaehtoiset ovat merkittävä voimavara ja heitä arvostetaan ja tuetaan. Vapaa-ajan asukkaat kuuluvat olennaisesti seurakuntayhteisöömme. Resurssit ovat taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävällä tasolla.**

Seurakuntamme arvot ovat

**kunnioitus
avoimuus
toiveikkaus
luontevuus**

Vuoden 2020 alussa Mikkelin hiippakuntaan liittyy uusia seurakuntia Päijät-Hämeestä. Lisäksi rovastikuntajako muuttuu. Puumalan seurakunta siirtyy Etelä-Savon rovastikuntaan. Uusi toimintaympäristö antaa hallinnolliselle ja muulle seurakuntatoiminnalle mahdollisuuden tehdä yhteistyötä entistä laajemmassa rovastikunnassa.

Uuden strategian myötä työalojen painotukset muuttuvat. Kuljemme seurakuntana kohti hiilineutraalia kirkkoa 2030.

Seurakunnan kaste- ja lähetyskäsky kehottaa viemään evankeliumia eteenpäin. Kirkko on aina ollut viestinviejä. Aiemmin saarnatuoli ja kirkonmäki oli Puumalankin tärkein tiedotusväline, joissa viestittiin kylän tapahtumista. Nykyisin viestintävälineet ovat digitalisoituneet. Kommunikointi tapahtuu entistä enemmän erilaisten laitteiden välityksellä kuin kasvoista kasvoihin. Seurakunnan on huolehdittava siitä, että asiakkaita kohdataan myös kasvotusten. Toisaalta toiminnasta on tiedotettava monien eri välineiden kautta. Tiedotus palvelee silloinkin, kun viestin vastaanottaja ei lähde tilaisuuteen. Tiedotusta tehdään myös sen vuoksi, että seurakuntalaiset ovat selvillä siitä, mihin heidän kirkollisverojaan käytetään Puumalassa.

Seurakunnan olemukseen kuuluu olennaisesti toiminnan suuntautuminen ulospäin kotimaassa ja ulkomailla lähetystyön, yhteisvastuukeräyksen ja diakonian kautta. Maailman epävakaisuuden keskellä ei tule vähentää kehitysapu- ja lähetystyön määrärahoja, jotka kohdistetaan kriisialueille. Kristitylle kaikki Jumalan luomat ovat sisaria ja veljiämme, joista kannetaan yhdessä vastuuta. Lähetyskasvatusta on tehtävä erityisesti nuorten ja työikäisten keskuudessa. Kirkonkylän kinkereiden aiheeksi on valittu: Mitä on synty?

Itsenäiselle seurakunnalle on asetettu kirkkolaissa ja kirkkojärjestyksessä monia lakisääteisiä tehtäviä, jotka sen on kaikissa tapauksissa hoidettava. Keskeisimpänä näistä ovat säännölliset jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja juhlapyhinä klo 10:00. Seurakunta anoo tuomiokapitulilta kokeilulupaa järjestää kuukauden viimeisen sunnuntain messu klo 16:00 toimintasuunnitelma vuotena. Rippikoulu järjestetään yhteistyössä Sulkavan seurakunnan kanssa. Kasteopetuksesta tulee huolehtia erityisesti lapsi- ja perhetyössä. Muita lakisääteisiä tehtäviä seurakunnalle on säädetty: kirkolliset toimitukset, kirkonkirjojen pito. Lisäksi seurakunnalle on uskottu väestökirjanpito, kunnan alueella kuolevien hautaaminen ja historiallisesti merkittävien rakennusten hoito. Tällaista erityistä vastuuta tuo seurakunnalle vuonna 1832 valmistunut hirsikirkko ja sitä vanhempi kellotapuli. Kirkon katto kaipaa pikaisesti kunnostusta. Lisäksi seurakunnan virkamiestoiminta ja hallinto on hoidettava demokraattisesti sekä julkisoikeudelliselle yhteisölle annettujen normien mukaisesti.

Seurakunnan kasvot tulevat näkymään entistä enemmän aktiivisten vapaaehtoisten kautta.

Diakoniapiirihenkilöt tekevät syntymäpäiväkäyntejä ja lähetyspiirit kokoontuvat vapaaehtoisten johdolla, kirkkoväärtit kokoavat avustajat jumalanpalveluksiin ja vapaaehtoiset vastaavat myös aamupala- ja ystäväpirttitoiminnasta. Vapaaehtoinen tarvitsee koko ajan työntekijän valmennusta, tukea ja koordinoitua jaksakseen tehtävässään. Palkatonta talkootyötä tekeviä on myös muistettava kiittää ja kannustaa mm. yhteisillä kokoontumisilla ja retkillä. Yhteinen messu ja syntymäpäiväjuhla järjestetään kertomusvuonna 70-, 75- ja 80 -vuotta täyttävälle.

Suunnitelmavuoden keskuksiksi nostetaan edellisen vuoden tapaan ”kymppimessu” ja alkuillan kirkko kerran kuukaudessa sekä messujen ympärillä tapahtuva vapaaehtoistyö kirkkoväärtien ja heidän kokoamiensa ryhmien kautta. Kaikki toiminta lähteköön alttarilta. Messuihin kutsutaan myös joitakin vierailevia saarnaajia.

Seurakunta haluaa toimia lapsiystävällisenä. Siihen seurakuntaa velvoittaa myös Jeesuksen kaste- ja lähetyskäsky sekä tapa nostaa lapsen arvo ottamalla hänet syliin siunattavaksi. Edelleen on haasteena saada nuoria ja työikäistä väestöä messuun ja seurakunnan toimintaan kokemaan rukousyhteyttä. Haluamme kuulla seurakuntalaisten tarpeita, mutta mitoittaa toiminta pienelle henkilöstölle sopivaksi. Tavoittemme on toimia palvelevana seurakuntana.

Seurakunnassa toimii kirkkokuoro ja Mariakuoro sekä His voice-lauluyhtye. Virsiopetusta vahvistetaan kaikilla työaloilla strategiasta johdettujen virsien avulla. Tarkoitus on tehdä kolmen vuoden aikana tutuksi 10-20 virttä mahdollisimman monelle puumalalaiselle. Musiikkitapahtuma Saimaan kauneimmat sävelet järjestetään yhteistyössä kunnan kulttuuritoimen kanssa. Kulut jaetaan siten, että seurakunta osallistuu 1/3 osalla kustannuksiin sekä huolehtii lisäksi tilojen ja vahtimestareiden kustannuksista. Taiteellisen johtajan oopperalaulaja Maria Ketusen kanssa tehty sopimus kattaa vielä vuoden 2020. Kunnan kanssa on keskusteltava musiikkitapahtuman jatkosta ja resurssien jakautumisesta. Konsertit tavoittavat myös sellaisia seurakuntalaisia, jotka eivät ole löytäneet yhteistä jumalanpalvelusta sekä vapaa-ajanasukkaita, jotka on vahvasti sisällytetty visioomme. Jatkamme ilmaisia päiväkonsertteja kirkossa kesäkeskiviikkoisin. Seuraava kesä on 11. vuosi, kun näitä ilmaisia päivämusiikkeja on järjestetty. Ilmaisissakin konserteissa tarjotaan mahdollisuus vapaaehtoiseen kolehtiin.

Kirkko pidetään avoimena tiekirkkona kesäkuusta elokuun loppuun ja sinne pyydetään kirkon ja hautausmaan opas kolmeksi tunniksi keskiviikkoisin kuluneina kesinä saatujen hyvien kokemusten perusteella. Kirkkoon jätetyt rukouspyynnöt luetaan sunnuntain messussa. Seurakunta järjestää kirkkoväärtien ja heidän vapaaehtoisten avustajiensa kanssa matkan maaliskuussa Helsingin Tuomas messuun sekä tutustutaan Kirkkohallituksen jumalanpalvelusta tukevaan työhön ja tutustumisen Terhokotiin, missä koulutetaan saattohoidossa mukana olevia vapaaehtoisia.

Seurakunnassa tulee järjestää matalan kynnyksen toimintaa, jolla vahvistetaan jäsenyyttä ja halua kuulua kirkkoon. Tutkimukset osoittavat, että seurakunnassa halutaan pysyä jäsenenä erityisesti kirkollisten toimitusten ja seurakuntien tekemän diakonian vuoksi. Puumalan seurakunnassa kirkollisiin toimituksiin valmistaudutaan huolella tapaamalla omaiset, vihkiparit ja kasteperheet ennen toimitusta ja mahdollisuuksien mukaan myös toimituksen jälkeen. Seurakuntalaisten neulomia lohtuhuiveja jaetaan sureville lähiomaisille.

Perustehtävämme mukaisesti huolehdimme myös paikkakunnan vapaa-ajan asukkaiden hengellisistä tarpeista ja heidän kirkollisista toimituksistaan. Nämä eivät kuitenkaan korvaa seurakunnalle toimituspalkkioita, vaan kysyvät pienentyneitä työntekijäresursseja erityisesti kesällä. Toisaalta ulkopaikkakuntalaisilta on alettu periä vuokraa kirkon käytöstä toimituksissa. Kirkossa ajatellaan, että ulkoseurakuntalaiset kustantavat kulunsa maksamalla kirkollisveronsa omaan seurakuntaan. Mitään tasausjärjestelmää ei kirkossa kuitenkaan ole käytössä. Tuhannet kesämökkiläiset virkistävät seurakuntaelämää mutta vaativat samalla seurakuntamme työntekijöiden aikaa.

Seurakunnan arvot avattuna

Arvot

Kunnioitus

Jumalan kymmenen käskyä on ajankohtainen eettinen toimintaohje. Käskyt 1-3 kehottavat kunnioittamaan Jumalaa ja suojelemaan luomakuntaa (estämällä ilmaston lämpenemistä) ja käskyt 4-10 ohjaavat kunnioittamaan

toisia Luojan luomina ainutkertaisina ihmisinä. Harrastamme jatkuvaa kilpailua erilaisuuden kunnioittamisessa. Avaamme seurakuntayhteisön vauvasta vaariin, erilaisista kulttuureista tuleville, rikkaille ja köyhille.

Avoimuus

Emme pimitä tietoa, vaan jaamme osaamistamme, emme suosi sisäpiirejä. Vaalimme tiedottamisen, hallinnon, toiminnan ja ihmissuhteiden avoimuutta. Yhteisöllisyyden on oltava vapaaehtoista ja avointa. Kukaan ei omista mitään toimintamuotoa tai ryhmää.

Toiveikkaus

Kristillinen usko luo aina toivoa. Pimeimpänäkin hetkenä, etsimme myönteisiä asioita ja tapahtumia. Luomme tulevaisuuden ja ylösnousemuksen toivoa kuolemankin hetkellä. Diakoniatyössä etsitään valoa tunnelin päähän erilaisin tavoin.

”Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon”, lupaa profeetta Jeremia.

Luontevuus

Hengellisyden on oltava tervettä ruisleipäkristillisyyttä, jossa arvostamme paikkakunnan kotoperäisyyttä. Pidämme kirkon kynnyksen riittävän alhaalla. Emme tee ehtoja seurakuntalaisille oikeasta ”uskovaisen muotista”. Rohkaisemme lähimmäisenrakkauteen seurakuntalaisten omilla ehdoilla. Käytämme tuttua kieltä ja arvostamme paikkakunnan omaa kulttuuria ja tapoja.

Nimikkovirtemme 949: Kirkko olkoon niin kuin puu

Perustehtävämme

Olemme ihmisyyttä ja luomakuntaa kunnioittava yhteisö, joka ammentaa voimaa Kristuksesta ja rohkaisee luontevaan yhteyteen Jumalan ja toistemme kanssa.

II JEESUS KRISTUS

USKO

OPPI, RAAMATTU, KATEKISMUS, VIRSIKIRJA

Missä kaksi tai Matt 18:20

Armo
toivo,
tulevaisuuden usko

Seurakunta on julkisoikeudellinen yhteisö, kirkkolaki ja järjestys Matt 28:18-20

I Jumala

ELÄMÄ

ETIIKKA – KÄSKYT

Luomakunta

1 Moos 1:1

Jumalan maailma

Ps 100:3

Kultainen sääntö

III Pyhä henki

RUKOUS

HENGELLINEN ELÄMÄ

Sakramentit

Gal 5:22-23

Hengen hedelmät

Ef 1:22

Raamatunkohtia kolmen uskonkappaleen opetuksen tueksi.

I uskonkappale

Elämme Jumalan maailmassa:

1. Mooses 1:1 Alussa Jumala loi taivaan ja maan.

Psalmi 100:3 Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut,
ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.

Psalmi 103:1 Ylistä Herraa, minun sieluni,
ja kaikki mitä minussa on,
ylistä hänen pyhää nimeään.

Kultainen sääntö Matteus 22: 37-39

Jeesus vastasi: »Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydäimestäsi, koko sielustasi ja mielestäsi. Tämä on käskyistä suurin ja tärkein. Toinen yhtä tärkeä on tämä: Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.

II uskonkappale

Matteus 28: 18-20, 28:18 Ja Jeesus tuli heidän tykönsä ja puhui heille ja sanoi: "Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä.

Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen

ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käsenyt teidän pitää. Ja katso, minä olen teidän kansanne joka päivä maailman loppuun asti."

1.Korinttilaiskirje 11:26

Niin usein kuin te syötte tätä leipää ja juotte tästä maljasta, te siis julistatte Herran kuolemaa, siihen asti kun hän tulee.

Efesolaiskirje 1:22

Jumala on alistanut kaiken hänen valtaansa ja asettanut hänet kaiken yläpuolelle seurakuntansa pääksi.

III uskonkappale

1. Tessalonikalaiskirje 5:14-24

Kehotamme teitä, veljet: ojentakaa kurittomia, rohkaiskaa arkoja, tukekaa heikkoja ja olkaa kaikkia kohtaan kärsivällisiä. Katsokaa, ettei kukaan maksa pahaa pahalla. Pyrkikää aina tekemään hyvää toisillenne ja kaikille ihmisille.

Iloitkaa aina. Rukoilkaa lakkaamatta. Kiittäkää kaikesta. Tätä Jumala tahtoo teiltä, Kristuksen Jeesuksen omilta. Älkää sammuttako Henkeä, älkää väheksykö profetoimisen lahjaa. Koetelkaa kaikkea ja pitäkää se mikä on hyvää. Pysykää erossa kaikesta pahasta.

Itse rauhan Jumala pyhittääkoon teidät kokonaan ja varjelkoon koko olemuksenne, teidän henkenne, sielunne ja ruumiinne, niin että olette nuhteettomat Herramme Jeesuksen Kristuksen tullessa. Hän, joka teitä kutsuu, on uskollinen ja pitää lupauksensa.

Galatalaiskirje 5:22-23

Hengen hedelmää taas ovat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, ²³lempeys ja itsehillintä. Näitä vastaan ei ole laki.

Strategia jalkautettuna vuosina 2020-2022

Seurakunta tähtää opetuksessaan ennen kaikkea uskonelämän ja kristittynä elämisen vahvistamiseen. Katekismuksen perustekstit antavat hyvän pohjan tarkastella kristinuskon keskeisiä sisältöjä. On hyvää perintöä osata ulkoa uskontunnustus ja joitakin muita kristinuskon keskeisiä tekstejä. Seurakuntalaisille opetetaan vauvasta vaariin vuosina 2020-2022 virsiä (tummalla painetut erityisesti) ja seuraavia rukouksia ja Raamatun kohtia, joissa on strategiamme perustaa. Valitut virret tukevat kristityn identiteettiä monipuolisesti.

I uskonkappale, Elämä Jumalan maailmassa

Virret: **30**, 170, 332, **462**, 471, 475, **571**, 575

Opetus:

10 käskyä, Rakkauden kaksoiskäsky Matteus 22:37-40, Isä meidän -rukous

II uskonkappale, Usko Jeesukseen

Virret: 1, **15**, **21**, 61, **88**, 228, 498, **548**, 960

Opetus:

Mitä on synty? (vuoden 2020 kinkeriaihe) Pienoisevankeliumi: Johannes 3:16

Lähetys- ja kastekäsky: Matteus 28:18-20

Matteus 18:20: Missä kaksi tai kolme....

III uskonkappale, Hengellinen elämä (kirkkovuosi, rukous, kristityn hyvät teot)

Virret: 13, 218, **499**, 525, 808, 815, 822, 931, 950, 971, **949**

Opetus:

Herran siunaus, Psalmi 23, Psalmi 139,

I Kor 13

Kaikki uskonkappaleet

Virret: 59, **135**, 428, 484, 517, 600

Uskontunnustus, Jeesuksen rukous

Muut strategiassa mainitut Raamatun kohdat ovat myös opetuksen kohteina.

Talousarvion laadintaperiaatteet

Seurakuntatalouden talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman laatimista koskevat säännökset on koottu kirkkojärjestyksen (KJ) 15 lukuun. Siinä säädetään myös vuotta pitemmän aikavälin toiminnan ja talouden suunnittelusta. Toiminnan ja talouden suunnittelu tapahtuu samanaikaisesti. Kirkkoneuvosto vastaa talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelusta. *Seurakunnan varoja saadaan käyttää ainoastaan niiden tehtävien toteuttamiseen. (KL 15:1, 1 kohta)*

Seurakunnan toiminnassa ja talouden hoidossa on noudatettava talousarviota ja hyvän taloudenhoidon periaatteita. Omaisuutta on hoidettava tuottavasti ja riskit halliten. (KJ 15:1)

Talousarviossa sekä siihen liittyvässä toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kolmeksi vuodeksi. Talousarvio on toiminta- ja taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviovuosi (tilikausi) on kalenterivuosi. Talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset tehtävien hoitamiseen turvataan. (KJ 15:2, 1 kohta)

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä. (KJ 15:2, 2 kohta) Alijäämällä tarkoitetaan tase-erien Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä ja Tilikauden ylijäämä/alijäämä negatiivista summaa.

Talousarvion muuttamisesta päättää kirkkovaltuusto tilikauden aikana.

Talousarvioon otetaan tehtävien hoitamisen ja toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviossa on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Määrärahat ja tuloarviot otetaan talousarvioon bruttomääräisinä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. (KJ 15:2, 3 kohta) Samaa rakennetta noudatetaan myös toiminta- ja taloussuunnitelmassa sekä tilinpäätökseen sisältyvissä talousarvion toteutumisvertailuissa.

Kirkkovaltuuston on hyväksyttävä seurakunnan talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma viimeistään edellisen vuoden joulukuussa. (KJ 15:3)

Kirkkohallituksen tehtävänä on antaa tarkempia määräyksiä seurakuntien ja seurakuntayhtymien kirjanpidosta ja palkanlaskennasta (KL 22:2, 7 kohta). Toiminta- ja taloussuunnitelmasta, talousarviosta, varojen ja omaisuuden hoitamisesta, kirjanpidosta, tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta sekä tilintarkastuksesta säädetään tarkemmin kirkkojärjestyksessä. Taloudenhoidon järjestämisestä määrätään tarkemmin kirkkovaltuuston hyväksymässä taloussäännössä. (KL 15:4)

Seurakuntatalouden taloutta on hoidettava hyväksytyyn talousarvion mukaan. Talousarvio sitoo hallintoelimiä ja henkilöstöä. Se on samalla näiden ohjauksen ja valvonnan väline. Sitovuus tarkoittaa, että varoja ei saa käyttää muihin kuin talousarviossa osoitettuihin tarkoituksiin eikä enempää kuin niihin on osoitettu. Talousarvion sitovuus koskee myös toiminnallisia tavoitteita ja tuloarvioita.

Puumalan seurakunnan vuoden 2018 ylijäämä 43.838,18 euroa on kirjattu kirkkovaltuuston päätöksen mukaisesti taseeseen edellisten vuosien yli/alijäämän tilille. Taseen ylijäämän tilillä on näiden kirjausten jälkeen 60.756,56. Talousarvio vuodelle 2020 on ylijäämäinen 13.753 euroa.

Talousarvion ja talous- ja toimintasuunnitelman rakenne

Talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosat. Käyttötalous- ja investointiosat edustavat toiminnan ohjauksen näkökulmaa, kun taas tuloslaskelma- ja rahoitusosat edustavat kokonaistalouden näkökulmaa. Käyttötalous- ja investointiosat osoittavat, mihin seurakunta kohdistaa käytettävissä olevat taloudelliset resurssinsa. Tuloslaskelma- ja rahoitusosat osoittavat, miten seurakunnan taloudellinen tulos muodostuu ja miten seurakunta toimintansa rahoittaa.

Talousarvion 2020 ja talous- ja toimintasuunnitelman 2021 – 2022 rakenne on Kirkkohallituksen ohjeiden mukainen ja koostuu käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosista.

Kustannusten kohdentaminen

Palkkakulut on jaettu kustannuspaikoille ulkoisina menoina suoraan. Muut kustannusten kohdentamiset käsitellään sisäisinä erinä, jotka sisältävä raportti liitetään talousarvioon.

Yleinen taloudellinen tilanne

Talouden kehitys Suomessa on ollut alavireistä vuodesta 2009 alkaen. Kansantalouden tuotanto alkoi kasvaa vuonna 2015 ja oli parhaimmillaan vuoden 2017 alkupuoliskolla vajaassa neljässä prosentissa. Sen jälkeen kasvu on laskenut noin 1,7 prosenttiin (7/2019). Syksyn ensimmäisten ennusteiden mukaan koko vuoden 2019 talouskasvu jäisi alle 1,5 prosenttiin – ennusteet ovat alentuneet keväästä.

Vuoden 2018 tilinpäätösten mukaan noin puolella seurakuntatalouksista vuosikate ei yltänyt poistojen tasoon. Talouden tasapainon minimivaatimuksena on, että vuosikate on poistojen suuruinen. Vuodesta 2009 alkaen kirkollisveron tuotto on alentunut keskimäärin vähän yli prosentin vuodessa (v. 2018 rahan arvossa). Positiivisista ennusteista huolimatta vuoden 2018 verotilitykset pienenevät vajaan kaksi prosenttia. Vuoden 2019 verontilityksissä noudatetaan ensimmäistä vuotta uutta verontilityslakia ja siksi verontilitykset eivät ole vertailukelpoisia viime vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Kirkollisvero ja jäsenmäärän kehitys

Kirkollisveron määrään vaikuttavat talouden yleisen kehityksen lisäksi veroperustemuutokset, työllisyystilanne, kirkollisveroprosentin suuruus, seurakunnan jäsenten ansiotulojen määrä ja ansiotuloja saavien lukumäärä. Valtion talousarvioesityksen mukaan ansiotulojen verotukseen on tulossa joitakin pienehköjä veronkevennyksiä, joiden vaikutus verotuloihin on noin prosentin luokkaa.

Valtionrahoitus

Laki valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin tuli voimaan vuoden 2016 alussa, ja samalla luovuttiin seurakuntien yhteisövero-osuudesta. Lain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan valtion talousarviosta maksettavalla 114 miljoonan euron suuruisella rahoituksella. Korvattavia tehtäviä ovat hautaus toimi, väestökirjanpito tehtävät sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito.

Hallituksen talousarvioehdotuksessa vuodeksi 2020 evankelis-luterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin on varattu 114 miljoonan euron määräraha. Rahoitus maksetaan Kirkon keskusrahastolle. Rahoituslakiin on kirjattu, että valtion rahoituksen tasoa korotetaan vuosittain kuluttajahintaindeksin mukaisesti. Indeksikorotus on kuitenkin toistaiseksi jäädytetty.

Rahoituslain neljännessä pykälässä säädetään, että Kirkon keskusrahaston tulee toimittaa opetus- ja kulttuuriministeriölle sen määräämät, laissa tarkoitettujen edellä mainittujen yhteiskunnallisten tehtävien kustannusten seuranta varten tarvittavat tiedot. Kirkon keskusrahasto käyttää tietojen toimittamiseen seurakuntien taloustilastoista johdettuja yhteenlaskettuja kustannustietoja. Seurakunnissa tulee tarkasti noudattaa Kirkkohallituksen ohjetta kustannusten kohdentamisesta kirjanpidossa. Tilintarkastajia muis-

tutetaan tarkastamaan, onko seurakunta kirjannut ja ilmoittanut kustannukset ohjeiden mukaisesti. Puumalan seurakunnan osuus vuonna 2020 on 41.800 euroa.

Jäsenmäärän kehitys ja verotulot

Puumalan asukasluku ja työttömyysaste vaikuttavat suoraan verotuloihin. Asukasluvun väheneminen on jatkunut, mutta tahti on onneksi hidastunut positiivisen muuttoliikkeen myötä. Seurakunnan läsnä olevan väestön määrä on vuoden 2019 lokakuun loppuun mennessä vähentynyt vuoden alusta 32 henkilöllä. Vuoden alussa seurakunnan väkiluku oli 1770 henkilöä (läsnä oleva väestö).

Kirkkolain 15 luvun 2 §:n mukaan kirkkovaltuusto vahvistaa tuloveroprosentin. Tuloveroprosentti vahvistetaan lähimpään 0,05 prosenttiyksikköön. Kirkkovaltuusto vahvisti vuoden 2020 kirkollisveroprosentiksi 1,95. Veroprosenttia korotettiin 2015 vuoden alusta.

Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan verotulot ja valtionrahoitus olivat 466.183,55 euroa. Vuonna 2019 seurakunnalle on tilitetty kirkollisveroja lokakuun loppuun mennessä 350.725,48 euroa ja valtionosuutta 35.040 euroa, yhteensä 385.765,48 euroa. Talousarviossa 2019 on arvioitu verotuloja kertyvän yhteensä 482.050 euroa, joten verotulot näyttävät jäävän jonkin verran alle arvion.

Talousarvioon on vuodelle 2020 budjetoitu kirkollisveroa 430.000 euroa ja valtionosuutta 41.800 euroa, joten yhteensä verotuloja on budjetoitu 471.800 euroa, mikä on 2,1 prosenttia vähemmän, kuin vuoden 2019 talousarvioon varattiin.

Henkilöstö

Henkilöstöresurssit on mitoitettu tällä hetkellä minimiin eikä niistä voida enää vähentää toimintaa karsimatta. Hengellisessä työssä tehdään 4 henkilötyövuotta. Lisäksi tarvitaan kanttorin viikonloppuvapaapäivien ja loman sijaisia toimituspalkkioilla. Hautausmaiden ja kiinteistöjen hoitoon käytetään 3 henkilötyövuotta sekä hallintoon, taloustoimistoon ja kirkkoherranvirastoon 1,5 henkilötyövuotta.

Seurakunnan palveluksessa on vakituisia kokoaikaisia henkilöitä kolme: kirkkoherra, diakoni ja seurakuntamestari. Vakituksena osa-aikaisena on seurakuntapastori (50 %), kanttori (75 %), taluspäällikkö (75 %), toimistosihiteeri (75 %), siivooja-vahtimestari (55 %) ja lastenohjaaja (75 %). Sivutoimisena suntuona/sijaisena on yksi henkilö. Kesäaikaan palkataan hautausmaan kesätyöntekijöiksi neljä henkilöä sekä yksi nuori nurmikonleikkaajaksi.

Seurakunnassamme korostetaan joustavuutta ja työaloja ylittävää yhteistyötä. Henkilöstön hyvinvointia rakennetaan työyhteisön virkistysretkellä ja yhteisellä joululounaalla sekä järjestämällä kehityskeskustelut vähintään kerran vuodessa. Henkilöstön työvuorojen jaossa ja toiminnan suunnittelussa ovat apuna Katrina kalenteriohjelma sekä työkokoukset noin kolmen viikon välein.

Henkilöstökulut muodostuvat palkoista, pakollisista sivukuluista ja vapaaehtoisista henkilöstökuluista. Palkkasummaan on lisätty seuraavat sivukulut: eläkevakuutusmaksu 21 %, sosiaali- ja vakuutusmaksut 3,3 %. Sivukulut ovat yhteensä 24,3 %. Muita henkilöstökuluja ovat muun muassa työterveydenhuollosta, matkustamiskustannuksista sekä erilaisista työkyvyn ylläpidosta ja virkistäytymisestä aiheutuvat kulut. Palkat on budjetoitu lokakuun tilanteen mukaan olettaen, että tulevana vuonna palkkakustannusten on arvioitu nousevan 1,8 %. Vuoden 2020 talousarviossa henkilöstökulut ovat 0,9 % suuremmat kuin talousarviossa vuonna 2019, nousu johtuu palkkoihin tehtävistä sopimuksenmukaisista korotuksista.

Luottamushenkilöiden kokouspalkkiot on laskettu 30 euroa/kokous, joka on sama kuin vuonna 2019.

Jotta henkilöstökustannukset saadaan pysymään jatkossakin kohtuullisina, harkitaan kussakin tapauksessa erikseen, miten kunkin työntekijän tehtävien hoito järjestetään sen jälkeen, kun hän siirtyy pois seurakunnan palveluksesta.

Sitovuustasot

Kirkkoneuvosto vastaa talousarvion toteutumisesta **kirkkovaltuustolle pääluokittain** lukuun ottamatta seuraavia avustuksia:

Lähetystyöhön Suomen (kp 270)	Lähetysseuralle	5.600 EUR
	Suomen Ev.-lut. Kansanlähetykselle	1.000 EUR
	Suomen Piipiaseuralle	300 EUR
	Ev.lut. Lähetisyhdistys Kylväjälle	300 EUR
	Sanansaattajille	300 EUR
Diakoniatyöhön (kp 271)	Kirkon Ulkomaanapuun	3.300 EUR
	Yhteensä	10.800 EUR

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosaan sisältyvät pääluokat:

HALLINTO

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA

HAUTAUSTOIMI

KIINTEISTÖTOIMI

YLEISHALLINTO

Pääloukkaan sisältyvät tehtäväalueet:

101 HALLINTOELIMET

105 TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINTO

107 KIRKONKIRJOJEN PITO

108 KIRKKOHERRANVIRASTO JA MUU YLEISHALLINTO

Yleishallinnon talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2021 - 2022:

YLEISHALLINTO	Tilinp.	Ed.budj	Budj.	TS2	TS3
	2018	2019	2020	2021	2022
TOIMINTATUOTOT	11 374,37	10 350	10 850	10 850	10 850
TOIMINTAKULUT	-111 313,00	-123 793	-126 262	-126 262	-126 262
TOIMINTAKATE	-99 938,65	-113 443	-116 412	-116 412	-116 412

101 HALLINTOELIMET					
KIRKOLLISET VAALIT					
Tehtävä	Järjestää kirkollisia ja seurakunnan vaaleja.				
Kokoonpano					
Toiminta 2020	Järjestetään kirkolliskokousedustajien vaali helmikuussa. Kirkkoneuvosto hoitaa vaalien järjestelyt.				
KIRKKOVALTUUSTO					
Tehtävä	Käyttää seurakunnan päätösvaltaa kirkkolain 9 luvun 1 §:n mukaisesti.				
Kokoonpano	15 seurakuntavaaleissa vuonna 2018 valittua jäsentä.				
Tavoitteet 2020	Kokoontua suunnitelman mukaisesti ja tehdä päätökset kirkkoneuvoston esittämistä asioista. Vaalia avointa tiedotusta.				
Toiminta 2020	Järjestetään luottamushenkilökoulutusta tarpeen mukaan. Pidetään vähintään kolme kokousta, joissa mahdollisten määrälakaukkojen lisäksi käsitellään seuraavat asiat: 1. Tilinpäätöksen käsittely toukokuussa. 2. Veroprosentin vahvistaminen marraskuussa. 3. Talousarvion vahvistaminen marras-joulukuussa.				
Painopisteet 2021 – 2022	Seurataan huolella, miten uusi perustehtävä ja visio toteutuu pienentynein resursein ja vakautetaan taloutta pitkällä tähtäimellä.				
KIRKKONEUVOSTO					
Tehtävä	1. Johtaa yleisesti seurakunnan toimintaa, edistää sen hengellistä elämää ja muutoinkin toimia seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi, 2. muut kirkkolain 10 luvun 1 §:ssä ja 3. kirkkoneuvoston ohjesäännössä määrätyt tehtävät.				
Kokoonpano	Kirkkoherra ja kuusi kirkkovaltuuston valitsemaa jäsentä.				
Tavoitteet 2020	Kokoontua suunnitelman mukaisesti ja tehdä tarvittavat päätökset kirkkoherran ja talouspäällikön esittelemistä asioista. Tavoitteena on, että seurakunnan talous on tasapainossa ja toimintaa järjestetään resurssien ja suunnitelmien mukaan.				
Toiminta 2020	Kirkkoneuvosto kokoontuu noin kerran kahdessa kuukaudessa. Kirkkoneuvoston puheenjohtajana toimii kirkkoherra tai neuvoston varapuheenjohtaja. Sihteerinä toimii talouspäällikkö. Asiat käsitellään esityslistan päätösehdotusten perusteella. Esittelijöinä toimivat kirkkoherra tai talouspäällikkö asiasta riippuen. Pöytäkirjat ovat nähtävillä seurakunnan internet sivuilla.				
Painopisteet 2021 – 2022	Mahdollistaa seurakuntatyö ja varautua tulevaisuuden haasteisiin pienentyvien resurssien kanssa.				
TILINTARKASTUS JA VALVONTA					
Tehtävä	Hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen sekä kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastus.				
Kokoonpano	Kirkkovaltuuston valitsema ammattitilintarkastaja.				
Tavoitteet 2020	Tehdä suunnitellut tarkastukset.				
Toiminta 2020	Tilintarkastus toimitetaan keväällä ja välitilintarkastus syksyllä.				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-18 664,37	-17 549	-19 491,00	11,1
	Kate	-18 664,37	-17 549	-19 491,00	11,1

105 TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINTO					
Sisältö	Tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja seurakunnan työntekijöille ja luottamushenkilöille, jotta nämä voivat omalta osaltaan toteuttaa seurakunnan perustehtävää.				
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. 50 % taluspäällikön, 5 % kirkkoherran ja 5 % toimistosihteerin työajasta. 2. Taloustoimisto seurakunnan toimistosiivessä. 3. Kirkon palvelukeskus ja sen tarjoamat ohjelmistot. 4. Status-ohjelmisto, jolla hoidetaan hautakirjanpito ja hautainhoitolaskutus. 5. Katrina-varauskirjaohjelmisto. 6. MS-office toimisto-ohjelmisto ja muut tarvittavat ohjelmistot. 7. Kirjuri-ohjelmisto. 8. Kirkkohallituksen Salkku-ohjelmat ja Basis-kiinteistötietojärjestelmä. 				
Tavoitteet 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tehdä talous- ja henkilöstöhallintoon kuuluvat tehtävät hyvin ja ajallaan. 2. Huolehtia henkilöstön kehittämisestä ja hyvinvoinnista. 3. Esimiehet käyvät kehittämiskeskusteluja alaisten kanssa vähintään kerran vuodessa. 4. Huolehtia henkilökunnan jaksamisesta ja työhyvinvoinnista erityisesti talouden tasapainottamistilanteessa. 5. Lakisääteisen henkilökohtaisen palkanlisän käyttöön ottoon liittyvät toimenpiteet. 				
Toiminta 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Taloustoimisto avoinna maanantaina ja keskiviikkona klo 10 - 13. 2. Kirjanpito ja reskontrat pidetään ajan tasalla. 3. Palkat lasketaan sopimusten mukaisesti. 4. Erilaiset tilitykset, tilastot ja raportointi tehdään ajallaan. 5. ATK-järjestelmät pidetään ajan tasalla, tehdään ohjelmistojen ja laitteistojen päivitykset IT-alueen asiantuntijoiden avulla. 6. Ylläpidetään ammattitaitoa ammattikirjallisuutta ja -lehtiä lukemalla ja osallistumalla tilaisuuksiin, joissa on tietoa tarjolla. 7. Rovastikunnan taluspäälliköiden kanssa tehdään yhteistyötä, yhteiset palaverit. 8. IT-alueen toiminnassa ja kehittämisessä ollaan mukana. 9. KIPA:n tarjoamien palvelujen ja järjestelmien käytön tehostaminen. 				
Painopisteet 2021 – 2022	Talous- ja henkilöstöhallinnon kehittäminen ja uusien menetelmien käyttöönotto.				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	2 646,40	3 050	3 050	0,0
	Kulut	-46 175,25	-57 012	-58 246	3,9
	Kate	-43 528,85	-53 962	-55 196	4,1

107 KIRKONKIRJOJEN PITO	
Sisältö	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seurakunnan jäsenluettelon ajan tasalla pitäminen Kirjurissa. 2. Väestökirjanpidon tehtävät: avioliiton esteiden tutkinta, lapsen nimen ja vihkitiedon kirjaaminen, lapsen tietojen ilmoittaminen – lomakkeen lähettäminen. 3. Jäsentietojen ylläpito: kasteen, rippikoulun, konfirmaation, avioliiton kirkollisen siunaamisen, kirkkoon liittymisen ja kirkosta eroamisen kirjaaminen, kuolintiedon tarkastaminen, lisättyjen kummien kirjaaminen Kirjuriin. 4. Kirjurin tietokannassa olevien jäsentietojen tarkastaminen ja virheellisten tietojen korjaaminen oman seurakunnan jäsenen osalta, käyttäen apuna VTJ-kyselyä. 5. Vtj:n muutosliikenteen tarkastaminen. 6. Kotikunnattoman kotikuntatiedon seuranta.

	<p>7. Todistusten antaminen kirkonkirjoista: Elää-virkatodistukset tulostetaan suoraan Kirjurista, muut virkatodistukset ja sukuselvitykset erilaisiin käyttötarkoituksiin tehdään erilliselle Word-pohjalle, johon tiedot haetaan Kirjuriin digitoituista vanhoista kirkonkirjoista, perhelehdistä ja Kirjurista.</p> <p>8. Todistukset lääketieteelliseen, historialliseen ja yhteiskunnalliseen tutkimukseen sekä sukututkimukseen Kirjuriin digitoituista vanhoista kirkonkirjoista, perhelehdistä ja Kirjurista.</p> <p>9. Otteet kastekirjoista.</p> <p>10. Rekisteritietojen tarkastamispyyntöihin vastaaminen.</p> <p>11. Kirkonkirjojen pidon arkistotehtävät.</p>																				
Toiminta-ajatus	Toteuttaa itsenäiselle seurakunnalle määrätty tehtävä kirkonkirjojen pidossa. Tarjota seurakuntalaisille ja muille asiakkaille suunnattu hyvin toimiva ajantasainen ja asiantunteva palvelu paikallisesti, lähellä asiakkaita.																				
Resurssit	<p>1. 50 % toimistosihteerin työajasta.</p> <p>2. Kirjuri –ohjelma.</p> <p>3. Status-ohjelma.</p>																				
Tavoitteet 2020	Itsenäiselle seurakunnalle kuuluvien väestökirjanpidon huolellinen hoitaminen. Valmistautuminen aluerekisteriin liittymiseen vuonna 2022.																				
Toiminta 2020	<p>1. Pidetään jäsenrekisteri ja kirkonkirjat ajan tasalla.</p> <p>2. Hoidetaan asiakaspalvelu.</p> <p>3. Virkatodistusten ja sukuselvitysten laatiminen, tilausten vastaanotto sekä laskutus.</p> <p>4. Sukututkimukset, todistukset lääketieteelliseen, historialliseen ja yhteiskunnalliseen tutkimukseen.</p> <p>5. Avioliiton esteiden tutkinta.</p> <p>6. Kirjuri-koulutuksiin osallistuminen.</p>																				
Painopisteet 2021 -2022	Seurakunnan jäsentietojärjestelmä Kirjurin, käyttö ja laajemman käytön valmistelu.																				
Talousarvio 2020	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tilinp. 2018</th> <th>Ta 2019</th> <th>Ta 2020</th> <th>Muutos %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tuotot</td> <td>6 349,50</td> <td>5 000</td> <td>5 500</td> <td>10,0</td> </tr> <tr> <td>Kulut</td> <td>-17 048,82</td> <td>-17 244</td> <td>-16 440</td> <td>-4,7</td> </tr> <tr> <td>Kate</td> <td>-10 699,32</td> <td>-12 244</td> <td>-10 940</td> <td>-10,7</td> </tr> </tbody> </table>		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %	Tuotot	6 349,50	5 000	5 500	10,0	Kulut	-17 048,82	-17 244	-16 440	-4,7	Kate	-10 699,32	-12 244	-10 940	-10,7
	Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %																	
Tuotot	6 349,50	5 000	5 500	10,0																	
Kulut	-17 048,82	-17 244	-16 440	-4,7																	
Kate	-10 699,32	-12 244	-10 940	-10,7																	

108 KIRKKOHERRANVIRASTO JA MUU YLEISHALLINTO	
Sisältö	<p>Tilanteen mukainen asiakaspalvelu toimituksista ja tilaisuuksista sovittaessa.</p> <p>1. Toimituspyyntöjen (kaste, vihkiminen, hautaus) vastaanottaminen.</p> <p>2. Tila- ja henkilöresurssien varaaminen (jumalanpalvelukset, toimitukset ja muut).</p> <p>3. Seurakunnan toimintaan liittyvien ilmoittautumisten vastaanottaminen.</p> <p>4. Pienriestalupien kirjoitus ja lupamaksujen vastaanotto.</p> <p>5. Adressien, kirjojen, levyjen, korttien yms. myynti.</p> <p>6. Katrina-varausjärjestelmän ajan tasalla pitäminen ja siitä nousevat tiedotus-tehtävät.</p> <p>7. Päätearkistosta huolehtiminen.</p>
Toiminta-ajatus	Huolehtia itsenäiselle seurakunnalle annetuista tehtävistä ja toimia seurakunnallisen toiminnan keskuksena. Tarjota asiakkaille laadukkaasti, asiantuntevasti ja ajantasaisesti sekä joustavasti heidän tarvitsemansa palvelut, jotka liittyvät kirkollisten toimitusten varaamiseen ja muihin seurakunnan tarjoamiin palveluihin paikallisesti, lähellä asiakasta. Palvelu toteutuu viestimien välityksellä ja kasvo-

	tusten				
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. 20 % toimistosihteerin, 5 % kirkkoherran ja 15 % talouspäällikön työajasta. 2. Kirkkoherranvirasto seurakuntakodin toimistosiivessä. 3. Katrina –varauskirjaohjelma. 4. Kirjuri -ohjelma. 				
Tavoitteet 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asiakaspalvelu ja muiden tehtävien hoito ajallaan, laadukkaasti ja joustavasti lähipalveluna. 2. Seurakunnan arkistoinnista huolehtiminen vuonna 2015 hyväksytyin arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti. 3. Sopeutetaan tiedotus- ja seurakuntatoiminnan järjestelyt uusia resursseja vastaaviksi. 				
Toiminta 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Virasto avoinna maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 10-13, tarvittaessa myös muuna erikseen asiakkaan kanssa sovittuna aikana. 2. Katrina –varauskirjan ylläpito. 				
Painopisteet 2021 - 2022	Hyvä ja sujuva asiakaspalvelu lähellä seurakuntalaista.				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	2 378,47	2 300,00	2 300	0,0
	Kulut	-29 424,56	-31 988,00	-32 085	0,3
	Kate	-27 046,09	-29 688,00	-29 785	0,3

SEURAKUNTATYÖ

Pääluokkaan sisältyvät kustannuspaikat

- 201 JUMALANPALVELUSELÄMÄ
- 202 HAUTAAN SIUNAAMINEN
- 203 MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET
- 204 AIKUISTYÖ
- 205 MUU YLEINEN SEURAKUNTATYÖ
- 210 TIEDOTUSTOIMINTA
- 220 MUSIIKKITOIMINTA
- 231 LAPSI JA PERHETYÖ
- 233 VARHAISNUORISOTYÖ
- 235 RIPPIKOULUTYÖ
- 236 NUORISOTYÖ
- 241 DIAKONIA
- 250 SIELUNHOITO
- 260 LÄHETYSTYÖ
- 270 KANSAINVÄLINEN DIAKONIA
- 290 MUU SEURAKUNTATYÖ

Seurakuntatyön toiminta-ajatus:

Olemme ihmisyyttä ja luomakuntaa kunnioittava yhteisö, joka ammentaa voimaa Kristuksesta ja rohkaisee luontevaan yhteyteen Jumalan ja toistemme kanssa.

Seurakuntatyön talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2021 - 2022:

SEURAKUNTATYÖ	Tilinp.	Ed.budj	Budj.	TS2	TS3
	2018	2019	2020	2021	2022
TOIMINTATUOTOT	15044,35	30 470	27 720	27 720	27 720
TOIMINTAKULUT	-317 831,15	-373 801	-360 630	-360 630	-360 630
TOIMINTAKATE	-302 786,80	-343 331	-332 910	-332 910	-332 910

201 JUMALANPALVELUSELÄMÄ					
Sisältö	1. Sunnuntain ja kirkollisten juhlapyhien pääjumalanpalvelukset. 2. Muut jumalanpalvelukset.				
Resurssit	1. 20 % kirkkoherran, 20 % seurakuntapastorin, 20 % kanttorin ja 10 % diakonin työajasta. 2. Vapaaehtoiset: kuorot, musiikkiryhmät sekä yksittäiset laulajat ja soittajat; kirkkoväärtit, ehtoollisavustajat, tekstinlukijat sekä muut jumalanpalvelusavustajat. 3. Toimitiloina kirkko, seurakuntakoti ja Lamminniemen kappeli, kylillä maakirkot.				
Tavoitteet 2020	1. Vahvistaa seurakuntalaisten rukouselämää ja tarjota Jumalan sanaa ymmärrettävässä muodossa kaiken ikäisille. Koulutetaan edelleen vapaaehtoisia laatimaan ja lukemaan esirukouksia. 2. Seurakuntalaiset saavat kokea ehtoollisessa anteeksiantamusta, yhteyttä ja kiitollisuutta sekä muistaa Jeesuksen elämää. 3. Lisätä ja vahvistaa seurakuntalaisten, erityisesti jumalanpalvelusavustajien osallistumista jumalanpalveluksen toteutuksessa. Vakiinnutetaan kirkkoväärtijärjestelmä, jossa vapaaehtoiset kokoavat itse messun avustajaryhmän ja voivat näin kokea Puumalan jumalanpalvelukset entistä enemmän ominaan ja haluavat kutsua sinne uusia ihmisiä. 4. Vahvistetaan yhteisöllisyyttä jumalanpalvelusten toteutuksessa, kahtamoisilla ja kirkkokahveilla. 5. Järjestetään ehtoollishetkiä vanhusten hoitopaikoissa. 6. Innostetaan paikkakunnan kuoroja sekä yksittäisiä laulajia ja soittajia mukaan jumalanpalveluksiin.				
Toiminta 2020	1. Kirkossa toimitetaan yleensä messu ja noin kerran kuukaudessa sanajumalanpalvelus, loppiaisestä Marianpäivään seurakuntasalissa. Lamminniemen kappelissa toimitetaan messu tai sanajumalanpalvelus vähintään kolme kertaa vuodessa. 2. Muita jumalanpalveluksia pidetään mm. hiljaisella viikolla, koulujen alkaessa ja päättyessä sekä ns. maakirkkoja eri puolilla pitäjää sen mukaan kuin niistä erikseen sovitaan. Lisäksi kylät voivat järjestää nimikkokirkkopyhän. 3. Järjestetään jumalanpalvelusavustajille tapaamisia ja väärteille koulutusta ja hiljaisuuden retriitti Enonkoskella. 4. Lauluyhtye His voice harjoittelee toimintakauden aikana noin kaksi kertaa kuukaudessa ja esiintyy jumalanpalveluksissa kolme kertaa kaudessa.				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-45 010,13	-43 672	-43 646	-0,1
	Kate	-45 010,13	-43 672	-43 646	-0,1

202 HAUTAAN SIUNAAMINEN	
Sisältö	Siunaus- ja muistotilaisuudet etukäteisvalmisteluineen.
Resurssit	1. 20 % kirkkoherran, 15 % seurakuntapastorin ja 10 % kanttorin työajasta. 2. Toimitilat: kirkko ja Lamminniemen kappeli, osa siunauksista haudalla.
Tavoitteet 2020	1. Läheisensä menettäneet kokevat aidosta läsnäolosta ja evankeliumista kumpuaavaa lohdutusta. Omaisia tuetaan heidän surussaan. 2. Kuoleman koskettaessa nähdään elämän merkitys, kuullaan Jumalan kutsu ja tartutaan iankaikkisen elämän toivoon. 3. Otetaan vainajan omaisiin yhteyttä myös hautajaisten jälkeen.
Toiminta 2020	1. Toimituksiin valmistaudutaan keskustelemalla etukäteen omaisten kanssa. Omaisille annetaan heitä surussa tukeva kirja tai seurakunnan äänite. Ohjataan myös internet-sivujen tiedotuksiin. 2. Hautaan siunaamiset toimitetaan sen mukaan kuin niistä sovitaan omaisten kans-

	<p>sa. Pappi osallistuu mahdollisuuksien mukaan pyydettyä muistotilaisuuksiin ja kanttori isompiin muistotilaisuuksiin sopimuksen mukaan.</p> <p>3. Omaiset kutsutaan kirjeellä hautaan siunaamista seuraavana pyhäinpäivänä seurakuntaan ja Sinua Ikävöiden iltaan, jossa tiedotetaan seurakunnan järjestämästä sururyhmästä lehti-ilmoitusten ohella.</p> <p>4. Muistotilaisuuksissa annetaan vainajan lähiomaiselle lohtuhuivi niin paljon kuin niitä lahjoitetaan.</p>				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Kulut	-20 469,37	-23 495	-24.092	2,5
	Kate	-20 469,37	-23 495	-24.092	2,5

203 MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET					
Sisältö	Kasteet, avioliittoon vihkimiset ym. toimitukset etukäteisvalmisteluineen.				
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 5 % kirkkoherran, 5 % seurakuntapastorin ja 5 % kanttorin työajasta. Toimitilat: kirkko, seurakuntakoti, Lamminniemen kappeli, kodit ja vapaa-ajan asunnot. 				
Tavoitteet 2020	<ol style="list-style-type: none"> Seurakunta on mukana toimituksiin osallistuvien uudessa elämänvaiheessa ja toimituskeskusteluihin varataan riittävästi aikaa. Toimituksiin osallistuvat saavat voimavaroja uuden elämänvaiheen tuomassa muutoksessa ja heidän seurakunnallinen identiteettinsä vahvistuu. Toimitusten jumalanpalvelusluonnetta vahvistetaan. Rohkaistaan ihmisiä kodin siunaamisiin muuton tai remontin yhteydessä – myös vapaa-ajan asukkaita. 				
Toiminta 2020	<ol style="list-style-type: none"> Kasteet, avioliittoon vihkimiset, kodin siunaamiset ja muut kirkolliset toimitukset toimitetaan sen mukaan kuin niistä sovitaan asianosaisten kanssa. Toimituksiin valmistaudutaan keskustelemalla aina etukäteen asianosaisten kanssa. Oman seurakunnan vihkipareille annetaan perheraamattu ja kastekoteihin kastekynttilä, kaste- ja kummitodistukset sekä virsi- tai muu kirja. Lapsityö tekee rotinäkäynnin noin puolivuotiaan vauvan kotiin. 				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-7 527,62	-7 283	-6 854	-5,9
	Kate	-7 527,62	-7 283	-6 854	-5,9

204 AIKUISTYÖ					
Sisältö	Aikuisille tarkoitetut säännöllisesti kokoontuvat pienryhmät, retket, seurakuntamatkat, parisuhdekurssit ym.				
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 5 % kirkkoherran työajasta, diakoni, seurakuntapastori, kanttori ja vapaaehtoiset. Kirkko, seurakuntakoti, Lamminniemen kappeli, Särkirannan kokoontumistila ja seurakuntalaisten kodit. 				
Tavoitteet 2020	Aktivoidaan kaikkia puumalalaisia kiinnostumaan seurakunnan elämästä luontevasti. Aikuistyötä tapahtuu myös perhekerhon kautta. Lisätään sosiaalisen median kautta yhteydenpitoa ja tiedotusta.				
Toiminta 2020	<ol style="list-style-type: none"> Pienryhmätoiminta toteutuu pääosin vapaaehtoisten johdolla lähetyspiireissä. Kansanlähetyksen yhteydessä toimivat lähetys- ja rukouspiiri. Järjestetään hautausmaan harvointitalkoita hartaushetkiin. Tiedotetaan ja pidetään Särkirannan rukouspolku siistinä vapaaehtoisvoimin. Vapaaehtoisten järjestämät saunaillat Särkirannassa. Kirkkoherra toimii kahdelle kirkon työntekijälle työnhajaajana tuomiokapitulin pyynnöstä. 				

	7. Järjestetään vapaaehtoisille saattohoitajille ja jumalanpalvelusavustajille koulutusta ja retki Helsingin Tuomas messuun ja koulutusta Terhokodissa				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	520	18 500	18 500	0,0
	Kulut	-5 940,78	-22 154	-22 200	0,2
	Kate	-5 420,78	-3 654	-3 700	1,3

205 MUUT SEURAKUNTATILAISUUDET					
Sisältö	Lähinnä messujen yhteyteen rakennetut tilaisuudet ja vapaaehtoisten hengellisen elämän tukeminen. Palvelukeskuksen hartaudet kerran kuukaudessa ja ”sokeripala” noin kerran kuukaudessa, jolloin diakoni ja papit vierailevat vuorollaan eri yksiköissä tapaamassa asukkaita kuuden tunnin ajan.				
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 5 % kirkkoherran, 5 % seurakuntapastorin ja 5 % kanttorin työajasta. Vapaaehtoistoiminnassa mukana olevat seurakuntalaiset. Toimitilat: kirkko, seurakuntakoti, Lamminniemen kappeli, Särkirannan kokoustumistila, seurakuntalaisten kodit. 				
Tavoitteet 2020	Opettaa kristillisen uskon ydintä ja vahvistaa rukouselämää sekä luoda mahdollisuuksia kokea yhteyttä.				
Toiminta 2020	<ol style="list-style-type: none"> Järjestetään kinkkerit kirkonkylällä tammikuussa. Äitienpäiväkirkko ja juhla yhdessä Lions Club Puumalan kanssa. Järjestetään kodeissa pyynnöistä pidettävät merkkipäivä-, muisto-, kesä- ym. seurat. Muistutetaan rukoushetkistä perheen vuosipäivien yhteydessä. Järjestetään pääsiäisbrunssi I pääsiäispäivänä ja joulujuhla joulun alla. Mikkelinpäivän sukupolvimessu yhdessä diakonia- ja lapsityön kanssa. Järjestetään kesävieraitten kirkkopyhän yhteydessä kahvitilaisuus. Juurrutetaan paikallisesti kristillistä perustaa Puumalassa verkostoitumalla erilaisiin yhteisöihin. Järjestöjen kirkkopyhät ja niihin liittyvä ohjelma. 				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	93,05	0		
	Kulut	-24 112,80	-23 623	-22 495	-4,8
	Kate	-24 019,75	-23 623	-22 495	-4,8

210 TIEDOTUS JA VIESTINTÄ	
Sisältö	Tiedotetaan seurakunnan toiminnasta ja tilaisuuksista seurakuntalaisille, vapaa-ajan asukkaille, lehdistölle ja sidosryhmille.
Resurssit	5 % kirkkoherran, 20 % toimistosihteerin ja 10 % taluspäällikön työajasta. Lisäksi jokainen työntekijä vastaa oman työalansa tilaisuuksien tiedottamisesta monipuolisesti.
Tavoitteet 2020	Parantaa mielikuvaa Puumalan seurakunnasta ja saada seurakunnan toimintaan mukaan uusia henkilöitä. Avoimuus ja julkisuus kaikessa tiedottamisessa vahvistavat demokratiaa ja halua kuulua seurakuntaan. Pidetään Lukkari internet- sekä facebook -sivut kiinnostavina ja tuotetaan ajankohtaista tietoa toiminnasta ja myös hengellistä materiaalia niihin.
Toiminta 2020	<ol style="list-style-type: none"> Kirkolliset ilmoitukset julkaistaan viikoittain Puumala-lehdessä. Erillisilmoituksia vältetään taloudellisista syistä. Koordinoidaan tiedotusta kunnan ja eri yhteisöjen kanssa. Toimitetaan ”Sana sinulle” kristillistä kolumnia paikallislehteen viikoittain. Tiedotetaan avoimesti seurakunnan toiminnasta ja päätöksistä.

	<p>4. Käytetään seurakunnalle laadittuja kirje- ja mainospohjia.</p> <p>5. Toiminnasta ja hallintoelinten päätöksistä tiedotetaan tarpeen mukaan.</p> <p>6. Joulun edellä julkaistaan Puumala-lehdessä seurakuntaikkuna ja tiedotetaan vapaa-ajan asukkaille seurakunnan toiminnasta mökkiläisnumerossa toukuussa.</p> <p>7. Seurakuntaan muuttaneille, kastetuille, omaisensa menettäneille, kirkkoon liittyjille sekä kirkosta eronneille lähetetään tai annetaan tiedote.</p>																				
Painopisteet 2021 -2022	Tiedotus on samalla toiminnasta kertomista seurakunnan jäsenille ja vahvistaa halua kuulua kirkkoon. Internet-sivujen ajankohtainen käyttö ja ajan tasalla pitäminen. Esteettiset kauniit esitteet, mainokset ja ilmoitukset lisäävät luotettavuutta ja halua osallistua toimintaan. Lisätään vuorovaikutteisuutta some-maailmassa. Huolehditään, että työntekijöillä on siihen asianmukaiset taidot ja työvälineet esim. henkilökohtaiset puheviestit työpuhelimissa.																				
Talousarvio 2020	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tilinp. 2018</th> <th>Ta 2019</th> <th>Ta 2020</th> <th>Muutos</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tuotot</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kulut</td> <td>-34 157,82</td> <td>-32 381</td> <td>-32 515</td> <td>0,4</td> </tr> <tr> <td>Kate</td> <td>-34 157,82</td> <td>-32 381</td> <td>-32 515</td> <td>0,4</td> </tr> </tbody> </table>		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos	Tuotot					Kulut	-34 157,82	-32 381	-32 515	0,4	Kate	-34 157,82	-32 381	-32 515	0,4
	Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos																	
Tuotot																					
Kulut	-34 157,82	-32 381	-32 515	0,4																	
Kate	-34 157,82	-32 381	-32 515	0,4																	

220 MUSIIKKI	
Sisältö	Jumalan sanan julistaminen ja rukouksen mahdollistaminen musiikin avulla.
Toiminta-ajatus	Ylläpitää ja edistää kirkkomusiikkitoimintaa ja luoda yhteyksiä.
Resurssit	Osa-aikaisen (75 %) kanttorin työajasta 60 %. Kanttorin lomien ja vapaapäivien sijaiset, kuorolaiset ja muut musiikkiavustajat.
Tavoitteet 2020	<ol style="list-style-type: none"> Musiikkityöllä tulee olla vahva yhteys jumalanpalvelukseen. Seurakunnan tilaisuuksien musiikki syventää ihmisten uskonelämää ja rakentaa seurakuntayhteyttä. Seurakuntalaisille annetaan mahdollisuus laulaa ja soittaa sekä kokea keskinäistä yhteyttä. Erilaisten konserttien ja musiikkitalaisuuksien avulla madalletaan kirkon kynnystä jumalanpalveluksiin. Musiikkikasvatus ja virsilauluopetus.
Toiminta 2020	<p>-Musiikkiryhmät:</p> <p>Puumalan kirkkokuoron toimintakausi on tammikuusta toukokuuhun sekä syyskuusta joulukuuhun. Se harjoittelee pääsääntöisesti kolme kertaa kuukaudessa sekä laulaa jumalanpalveluksissa tai muissa seurakunnan järjestämissä tilaisuuksissa 1-3 kertaa kuukaudessa toimintakausien aikana.</p> <p>Mariakuoro on projektikuoro. Se laulaa kanttorin johdolla seurakunnan jumalanpalveluksissa ja Toivoa naisille -piirin järjestämissä tapahtumissa kahdesta kolmeen kertaa kevät- ja syyskaudella. Harjoituksia on noin kolme kertaa ennen esiintymistilaisuuksia.</p> <p>-Yhteislaulutilaisuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteislaulutilaisuudet seurakuntakodissa. • Kauneimmat joululaulut kirkossa, Lamminniemen kappelissa, Viljakansaa-rella, Hurissalossa ja jossakin paikallisessa ravintolassa. • Kanttorin laulutuokiot Ystäväpirtin kahviossa kerran kaudessa. • Päivämusiikit kirkossa 17.6.-5.8. keskiviikkoisin klo 12-12.30. •

	<p>-Saimaan kauneimmat sävelet- festivaali kirkossa heinäkuussa yhdessä kunnan kulttuuritoimen kanssa. Seurakunta tarjoaa festivaalin käyttöön kirkkotilan vahtimestareineen. Musiikkitapahtuman taiteellisenä johtajana toimii Maria Kettunen.</p> <p>-Muita konsertteja seurakunta järjestää läpi vuoden yksin tai yhdessä kunnan kulttuuritoimen kanssa.</p> <p>-Soittimien huolto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirkon ja seurakuntakodin piano viritetään muutaman kerran vuodessa. • Kirkon ja seurakuntakodin urut huolletaan Veikko Virtasen urkurakentamon toimesta kerran vuodessa, tarvittaessa useamminkin. 				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos
	Tuotot	1 684,14	2 500	2 500	0,0
	Kulut	-44 971,16	-49 966	-44 559	-10,8
	Kate	-43 287,02	-47 466	-42 059	-11,4

231 LAPSI- JA PERHETYÖ

Sisältö	Lapsi- ja perhetyö tarjoaa lapsille kasteopetusta ja tukee vanhempia lasten kristillisessä kasvatuksessa antaen koko perheelle hengellisiä eväitä sekä ohjaa ja tukee perheitä eri elämäntilanteissa. Lapsi- ja perhetyöhön sisältyvät perhekerho, hartaushetket päiväkotiryhmissä, kotikäynnit perheissä, perheillat, juhlat, tapahtumat, retket, leirit ja muu pikkulapsityö.
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osa-aikainen (75 %) lastenohjaaja, työajasta 60 %. 2. Toimitilana seurakuntakodin lapsityön kerhotilat.
Tavoitteet 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lapsiystävällisyyden edistäminen seurakunnan toiminnoissa -> Lapsiystävällinen seurakunta. 2. Vanhemmuuden ja parisuhteen tukeminen. 3. Kiusaamisen ehkäisy: tunnetaitojen, sosiaalisten taitojen sekä yhteistyö- ja kaveritaitojen opettelu kerhoissa. 4. Matalan kynnyksen kohtaamispaikan tarjoaminen. Kohtaamispaikkaan (perhekerho) kutsutaan eri alojen asiantuntijoita vierailulle perheiden toiveiden ja tarpeiden perusteella. 5. Jatketaan ja kehitetään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa; perheneuvoverkoston käyttöönotto yhdessä muiden LAPE-toimijoiden kanssa.
Toiminta 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kerhotoiminta: perhekerho torstaisin. 2. Jumalanpalvelukset, joihin kutsutaan erityisesti perheitä: Kynttilänpäivä, äitienpäivä, Mikkelinpäivä (sukupolvimessu) ja 3. adventin jumalanpalvelus sekä joulujuhla. 3. Kotikäynnit: Rotinakäynti noin 6 kk:n ikäisen lapsen kotiin. 4. Tilaisuudet, tapahtumat ja retket: Kerhokuvaus keväällä 2020, perheiden äitejä ja isiä muistetaan äitien -ja isänpäivän viikkojen toiminnassa. 5. Leirit leiripäiviä perheille ja lapsille Särkirannassa. 6. Muu lapsi- ja perhetyö: Syntymäpäivämuistamiset alle kouluikäisille. Yhteistyö: Yhteistyötä tehdään kunnan, päiväkodin, neuvolan ja järjestöjen (mm. Leijonat, MLL, Martat, Maa- ja kotitalousseurat) kanssa erilaisten toimintojen, tapahtumien ja leirien tiimoilta. 7. Lapsityöntekijän vierailut ja hartausvuorot päiväkodilla ja koululla kerran kuukaudessa. 8. uuden rovastikunnan lapsi- ja perhetyön yhteistyömahdollisuuksiin tutustuminen.
Painopiste 2021 - 2022	Puumalan seurakunnan strategian 2019-2025 toteuttaminen lapsi -ja perhetyössä. Hengellisen musiikin ja virsilaulun opettaminen. Jumalan ja luomakunnan kunnioitus. Rakkauten kaksoiskäskyn sisällyttäminen lapsi -ja perhetyön opetukseen ja toteuttamiseen.

Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot		500	0	-100,0
	Kulut	-20 632,23	-27 144	-27 097	-0,2
	Kate	-20 632,23	-26 644	-27 097	-1,7

233 VARHAISNUORISOTYÖ

Sisältö	Varhaisnuorisotyö on kristillistä kasvatustoimintaa, joka suuntautuu 6-14-vuotiaisiin varhaisnuoriin. Keskeisimpinä toimintamuotoina ovat kerho-, retki- ja leiritoiminta. Yhteistyötä tehdään kunnan, koulun ja järjestöjen kanssa.				
Toiminta-ajatus	Antaa varhaisnuorille turvallisen kristityn aikuisen malli ja opettaa että, rakastava Jumala ja kirkko ovat läsnä arkipäivän askareissa.				
Resurssit	Osa-aikainen (75 %) lastenohjaaja, jonka työajasta 40 % Ystävyyden kerhon toiminnan suunnitteluun ja järjestämiseen sekä 10-13 -vuotiaiden kerhon järjestämiseen. Ystävyyden kerhossa on mukana yksi vapaaehtoinen. Tiloina seurakuntakodin lapsityön tilat (ja Rovastinkammari).				
Tavoite 2020	Järjestetään toimintaa, joka sisältää monipuolista tekemistä ja tukee varhaisnuoren hengellistä kasvua ja sosiaalisten taitojen kehitystä. Nuoret saavat mahdollisuuden osallistua varhaisnuorisotyön suunnittelemiseen ja toteuttamiseen.				
Toiminta 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ystävyyden kerho 0-3-luokkalaisille. 2. Kouluun lähtevien siunaaminen elokuussa. Lapsia muistetaan kukalla ja kirjalla. 3. Ekaluokkalaisille lahjoitetaan virsikirjat ennen ensimmäistä adventtia. 4. Seurakuntalaisten 10-vuotissynttärät (SuperCorner Mikkeli). 5. Leiripäivät Särkirannassa perheille kerran kaudessa. 7. Aamunavaukset koululla kerran kuukaudessa. 8. Koulu kirkot: joul- ja kevät kirkko. 9. Hartaushetket iltapäivätoiminnassa kerran kuukaudessa. 10. Musiikki-/kokkikerho 10-13-vuotiaille kerran viikossa. 				
Painopisteet 2021 -2022	Varhaisnuorten osallisuuden edistäminen. Puumalan seurakunnan strategian 2019-2025 jalkauttaminen varhaisnuorisotyöhön.				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	145,00	700	700	0,0
	Kulut	-6 966,36	-14 502	-14 617	0,8
	Kate	--6 821,36	-13 802	-13 917	0,8

235 RIPPIKOULUTYÖ

Sisältö	Nuoret oppivat tuntemaan kristillistä uskoa syvemmin ja löytävät oman paikkansa kristittyinä Puumalan seurakunnan jäseninä. Kristinoppia lähestytään nuoren elämästä ja kysymyksistä käsin. Rippikoulu valmistellaan yhteistyössä rippikoululaisten ja heidän perheidensä kanssa.
Toiminta-ajatus	”Rippikoulu vahvistaa nuorten uskoa Kolmiyhteiseen Jumalaan ja varustaa heitä elämään kristittyinä.” (Rippikoulusuunnitelma 2018).
Resurssit	Seurakuntapastorin työajasta 20 %. Muut resurssit: yhteistyö kunnan nuorisotoimen, koulun ja järjestöjen kanssa.
Tavoitteet 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nuoren usko Kolmiyhteiseen Jumalaan ja kristityn identiteetti vahvistuvat. 2. Nuori oivaltaa seurakunnan jäsenyyden merkityksen ja tahtoo kuulua seurakuntaan. 3. Yhteistyö koko perheen kanssa vahvistuu. Rippikoulusta tulee koko perheen yhteinen asia. 4. Rippikoulun intensiivijakson yhdistäminen Sulkavan seurakunnan kanssa 2020.

Toiminta 2020	<p>Järjestetään yksi rippikoulu, joka toteutetaan kirkon voimassa olevan rippikoulu-suunnitelman (Suuri Ihme 2017) mukaisesti. Rippikoulu kestää vähintään puoli vuotta. Rippikoulun kokonaisuuteen kuuluvat yhteiset rippikoulupäivät syksyn, talven ja kevään aikana sekä rippileiri kesäkuussa. Rippikoulupappi tapaa vanhempainvarteissa erikseen ennen leirijaksoa jokaiselta nuorelta vähintään toisen huoltajan. Rippikoulun leirijakso järjestetään 1.–8.6.2020. Leiripaikkana Imatran seurakunnan leirikeskus Päiväranta. Puumalan ja Sulkavan yhteinen konfirmaatio on Puumalan kirkossa sunnuntaina 14.6.2020, koska Sulkavan kirkko on käyttökiellossa. Konfirmaatio on perinteiseen tapaan sunnuntain klo 10 messu, jotta sekä sulkavalaiset että puumalalaiset voivat tuntea juhlan omakseen.</p> <p>Syksyllä 2020 jatketaan rippikoulu yhteistyön tiivistämistä yhdessä Sulkavan seurakunnan kanssa. Rippikouluun kuuluu joitakin yhteisiä kokoontumisia sulkavalalaisten kanssa sekä syksyllä 2020 että keväällä 2021. Puumalan ja Sulkavan seurakunta pitävät yhteisen rippileirin kesällä 2021.</p>				
Painopisteet 2021-2022	Rippikoululaisten perheiden tavoittaminen. Kristityn identiteetin vahvistuminen, kirkkoon halutaan kuulua. Rippikoulu yhteistyö Sulkavan seurakunnan kanssa.				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos
	Tuotot	1 470	1 720	1 720	0,0
	Kulut	-16 620,55	-19 557	-19 573	0,1
	Kate	-15 15,55	-17 837	-17 853	0,1

236 NUORISOTYÖ

Sisältö	Kristillistä toimintaa yläasteikäisille nuorille. Satunnaisempaa toimintaa yli 16-vuotiaille Puumalassa viikonloppuja ja lomivaivaville nuorille.				
Toiminta-ajatus	Vahvistaa nuoren identiteettiä kristittyinä. Nuori kokee seurakunnan itselleen tärkeäksi toimintaympäristöksi, jossa hänet kohdataan ja hyväksytään sellaisena kuin hän on. Nuorella on tilaa toteuttaa itseään seurakunnassa. Nuoren surut ja huolet kuullaan ja otetaan vakavasti. Seurakunta näyttäytyy helposti lähestyttävänä.				
Resurssit	Seurakuntapastorin työajasta 20 %. Muut resurssit: yhteistyö kunnan nuorisotoimen, koulun ja järjestöjen kanssa.				
Tavoitteet 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nuoren kristityn identiteetti vahvistuu. Usko Kolmiyhteiseen Jumalaan ja yhteys kotiseurakuntaan ovat hänelle tärkeitä. 2. Nuori saa toteuttaa itseään omassa kotiseurakunnassaan. Hänen ideoitaan ja mielenkiintoaan kuunnellaan ja kunnioitetaan. 3. Seurakunnan työntekijät kohtaavat nuoria siellä, missä he luonnollisesti ovat, kuten koulussa ja kunnan nuorisotalolla. 4. Tarvittaessa annetaan kriisiapua nuorille. 				
Toiminta 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kevätkaudella 2020 jatketaan nykyinen isoskoulutus loppuun asti. Syksyllä 2020 aloitetaan yhteinen isoskoulutus Sulkavan seurakunnan kanssa. Yhteisessä isoskoulutuksessa on mahdollista järjestää esim. isoskoulutusleirejä tai nuorten leirejä. 2. Yhteistyö muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. 3. Pastorin päivystys nuorisotalolla kerran kuussa. 5. Päivän avaus koulussa kerran kuukaudessa. 6. Koulukirkot. 7. Yhteys nuoriin sosiaalisen median kautta. 8. Kemmakkakirkko. 				
Painopisteet 2021-2022	”Jalkautuva” nuorisotyö. Yhteistyö Sulkavan seurakunnan kanssa.				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos
	Tuotot		350	0	100,0
	Kulut	-3 981,61	-13 357	-9 676	-27,6
	Kate	-3 981,61	-13 007	-9 676	-25,6

241 DIAKONIATYÖ	
Sisältö	Diakoniatyö on asiakkaiden ja asiakasryhmien kohtaamista vastaanotolla, kotikäynneillä ja ryhmissä. Diakoniatyössä ihmistä on mahdollista auttaa kokonaisvaltaisesti; aineellisesti, henkisesti ja hengellisesti.
Toiminta-ajatus	Seurakunnan ydinsanomana välittäminen niille, jotka ovat heikoimmassa asemassa. Etsitään hädän ääripäitä Puumalassa. Diakonia on läsnä arjessa ja juhlassa vahvistaen ihmisten omanarvontuntoa ja muistuttaen toivosta ja muista seurakuntamme arvoista.
Resurssit	Diakoniatyön viranhaltijan työajasta 80 % sekä muut työntekijät ja vapaaehtoiset.
Tavoitteet 2020	<ul style="list-style-type: none"> - kohdentaa henkinen, hengellinen ja aineellinen tuki siten, että kohdattujen ihmisten itsetunto vahvistuu, he ottavat vastuun omasta elämästään ja toiveikkuus lisääntyy - vapaaehtoistyöntekijöiden tukeminen ja uusien innostaminen ja vapaaehtoisten kortiston ajan tasalla pitäminen
Toiminta 2020	<ul style="list-style-type: none"> - kohdataan ihmisiä vastaanotolla ja kotikäynneillä sekä seurakunnan tilaisuuksissa - EU-elintarvikkeiden ja ”parasta ennen” elintarvikkeiden jakaminen - järjestetään erilaista ryhmätoimintaa <ul style="list-style-type: none"> - surupiiri - Ystäväpirtin aamupala – ja kahviotoiminta - tehdään yhteistyötä kunnan ja Essoten kanssa hyvinvointiauto Reissu-Ellun alkaessa kiertää Puumalan kylillä kesäkuusta alkaen - Kuka kuuntelee köyhää-projektin tukeminen - vierailut päivätoiminnassa ja palvelukeskuksessa, hartaushetket ja soke-ripala-päivät - järjestetään sukupolvimessu Mikkelinpäivänä - rakennetaan ja vahvistetaan yhteyttä aamupalatoiminnan ja yksinäisten jouluaterian kautta - järjestetään vanhusten leiripäivä, päivätoiminnan retkipäivä ja kehitysvammaisten leiripäivä - syntymäpäivämuistamiset <ul style="list-style-type: none"> - kirkkoherranvirastosta lähetetään kirje 70-, 75-, 80-, 85-, 90- ja yli 90-vuotiaille - 70- 75- ja 80-vuotiaille järjestetään yhteinen syntymäpäiväjuhla, jonne tulee puhumaan taidehistorian professori Eeva Maija Viljo Puumalan kirkon rakentajista. - 85-, 90-, ja yli 90-vuotiaiden luona vierailevat pääasiassa diakoniapiirihenkilöt - vapaaehtoisiin panostaminen <ul style="list-style-type: none"> - mahdollistetaan osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksia - innostaminen – niin vanhat kuin uudet - tuetaan diakoniapiirihenkilöitä kotikäyntityössä (syntymäpäiväkäynnit) - tutustutaan uuden rovastikunnan vammaistyöhön ja yhteistyömahdollisuuksiin - osallistutaan diakoniarahaston kautta kriisissä olevien auttamiseen ja karutetaan rahastoa mm. kolehtien avulla - avustetaan kriisitilanteissa sekä joulun alla lapsiperheitä ja varattomia diakoniarahaston kautta -
Painopisteet 2021-2022	Vapaaehtoisten tukeminen ja koordinointi mm. yksinäisten ja pitäjillä asuvien sekä vapaaehtoisten kohtaamisen edistäminen.

Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	4 703,81	1 700	800	-52,9
	Kulut	-50 737,08	-54 919	-52 496	-4,4
	Kate	-46 033,27	-53 219	-51 696	-2,9

255 SIELUNHOITO					
Sisältö	Tarjota keskustelumahdollisuus henkisessä ja hengellisessä tuen tarpeessa oleville.				
Resurssit	10 % kirkkoherran työajasta, diakoni ja seurakuntapastori.				
Tavoitteet 2020	Muistuttaa seurakuntalaisia sielunhoidon mahdollisuudesta ja ripistä sekä tehdä yhteistyötä kunnan hoitohenkilöstön kanssa.				
Toiminta 2020	<ol style="list-style-type: none"> Kriisissä olevat ihmiset otetaan vastaan ja ohjataan pappien ja diakonin keskusteluun. Kirkollisten toimitusten edellä ja jälkeen varataan riittävästi aikaa sielunhoitoon elämän taitekohdissa. Tarjotaan tilat ja tarjoilu sekä työnohjausta vapaaehtoisten saattohoitajien ryhmän koulutuksiin. Rohkaistaan etsimään voimaa Jumalan sanasta, ripistä, ehtoollisesta ja virsistä. Toimitaan hengellisinä ohjaajina tarpeen mukaan. 				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-6 403,16	-6 909	-7 000	1,3
	Kate	-6 403,16	-6 909	-7 000	1,3

260 LÄHETYSTYÖ	
Sisältö	Lähetystyö on vuoropuhelua, joka muistuttaa, ettei Puumalan seurakunta ole maailmassa yksin vaan se on osa kristillistä kirkkoa. Lähetys levittäytyy kaikkiin työaloihin ja kannustaa seurakuntaa olemaan ulospäin suuntautunut ja kiinnostunut yhteiskunnan ajankohtaisista ilmiöistä paikallisesti ja maailmanlaajuisesti. Lähetys kannustaa jokaista seurakuntalaista työhön Jumalan valtakunnan edistämiseksi. Piirien lisäksi tarvitaan markkinointia, joka kutsuu kaikenikäisiä kiinnostumaan missiosta. Kirkon lähetyksestä kohti lähetysten kirkkoa.
Toiminta-ajatus	Puumalan seurakunta on omalla paikallaan kutsuttu kohtaamaan ihmisiä ja viemään dialogin ja julistamisen avulla eteenpäin sanomaa Jeesuksesta luontevasti.
Resurssit	Diakonian viranhaltijan työstä 10 %. Pyritään saamaan lisäresursseja vapaaehtoisista myös sihteerin tehtäviin. Lähetyspiirivastaavat ja muut vapaaehtoiset.
Tavoitteet 2020	<ol style="list-style-type: none"> Lähetyskasvatuksen edistäminen kaikilla työaloilla seurakunnassa. Suomen Lähetysseuran sekä Kansanlähetysten nimikkolähetysten ja Kiinan kirkon kasvua edistävä työ sekä Toivoa Naisille piirin työn tukeminen – esirukouksissa ja varainhankinta erilaisissa tapahtumissa. Uuden rovastikunnan lähetysten yhteistyömuotoihin tutustuminen.
Toiminta 2020	<ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja pidetään esillä lähetysten ajankohtaisia asioita viidessä lähetyspiirissä. Lisäksi Kansanlähetysten lähetyspiiri kokoontuu kerran kuussa ja Sansan Toivoa naisille -piiri noin kolmen viikon välein. Osallistutaan lähetysjuhille ja Toivoa naisille -konferenssiin Äänekoskelle sekä hiippakunnallisiin ja rovastikunnallisiin tapahtumiin, kuten lähetysväen virkistyspäivään ja lähetysseminaariin. Tutustutaan ja etsitään uusia yhteistyömuotoja uudessa rovastikunnassa. Lähetysten vapaaehtoisten saunailta Särkirannassa. Pidetään lähetystyötä esillä tapahtumissa esim. Kauneimmissa joululauluissa. Järjestetään varainkeruutempauksia: vapputapahtuma, myyjäisiä ja kahvituksia sekä lähetyspyhän keittoruokailu ja adventtilounas.

Painopisteet 2021-2022	Lähetyspiirivastaavien ja muiden lähetyksen vapaaehtoisten tukeminen ja uusien etsiminen, mahdollistaa heidän työnsä, antaa tietoa lähetyksestä ja auttaa heitä jaksamaan tehtävässään. Lähetystietoisuuden yleinen lisääminen Puumalan seurakunnassa, erityisesti lasten, nuorten ja työikäisten parissa.				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	1 460,00	2 500	-1 000	-40,0
	Kulut	-17 228,78	-21 090	-20 490	-2,8
	Kate	-15 768,78	-18 590	-18 990	2,2

270 KANSAINVÄLINEN DIAKONIA JA MUU KANSAINVÄLINEN TOIMINTA					
Sisältö	Kansainvälisen diakonian näkyvä muoto on seurakunnassa vuosittain toteutettava yhteisvastuukeräys.				
Toiminta-ajatus	Kirkon Ulkomaanapu muuttaa maailmaa tekemällä tekoja ihmisarvon puolesta.				
Resurssit	Vapaaehtoinen yhteisvastuukeräyspäällikkö, diakonin työajasta 5 %, muut vapaaehtoiset.				
Tavoitteet 2020	Lähimmäisen vastuuseen kasvattaminen ja Yhteisvastuukeräyksen toteuttaminen.				
Toiminta 2020	<ul style="list-style-type: none"> - Pidetään KUA:n esitteitä ja materiaalia näkyvillä seurakunnan tilaisuuksissa - Yhteisvastuukeräys <ul style="list-style-type: none"> - avaussunnuntaina lounas ja keräysaiheen esittely - listakerääjät - myyntituotteita esillä myyjäisissä ja tapahtumissa - hiippakunnalliseen starttipäivään osallistuminen - yhteisvastuukonsertti - Kirkon Ulkomaanavulle avustus - Kävele naiselle ammatti – Naisten Pankin kirkkopyhä ja keittolounas Särkirannassa heinäkuussa. Tapahtuma suunnataan myös kesäasukkaille. 				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	623,35	500	500	0,0
	Kulut	-6 519,02	-6 395	-5 920	-7,4
	Kate	-5 895,67	-5 895	-5 420	-8,1

290 MUU SEURAKUNTATYÖ	
Sisältö	Sellainen seurakuntatyö, jota ei voida luontevasti sijoittaa muihin tehtäväalueisiin.
Resurssit	5 % kirkkoherran työajasta.
Tavoitteet 2020	Järjestää eri-ikäisille ja erilaisissa elämäntilanteissa eläville ihmisille luontevia koontumisia, joissa toteutuu seurakunnan yhteys ja hoitavuus. Kirkko on avoinna hiljentymistä varten tiekirkkona koko kesän.
Toiminta 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Puumalaan muuttavien huomioon ottaminen ja kirkosta eronneille lähetetään kirjeet. 2. Järjestetään vapaa-ajan asukkaille kirkkopyhä heinäkuussa. 3. Osallistutaan valtakunnalliseen tiekirkkoverkostoon ja pidetään kirkkoa avoimena tiekirkkona 1.6.-31.8. klo 9:00-16:00 jossa on vapaaehtoisten rakentama rukousalttari. Sinne jätetyt esirukouspyynnöt luetaan sunnuntaisin messussa. Kirkossa on käytössä hiljentymiskortti, jonka avulla voi liikkua kirkossa ja rukoilla. 4. Jalkautetaan uusi strategia ja arvot.

Painopisteet 2021 - 2022	Seurakunta näyttäytyy matalan kynnyksen yhteisönä ja erityisesti vapaaehtoistensa innostuneen toiminnan kautta. Aktivoidaan työikäisiä, jotka eivät ole löytäneet tietään messuihin, mutta haluavat kuulua kirkkoon.				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	398,50	1 500	1 500	0,0
	Kulut	-6 552,68	-7 354	-7 400	0,6
	Kate	-6 154,18	-5 854	-5 900	0,8

HAUTAUSTOIMI

Pääluokkaan sisältyvät tehtäväalueet

403 HAUTAUSMAAKIINTEISTÖT

404 VARSINAINEN HAUTAUSTOIMI

405 HAUTAINHOITOSOPIMUKSET

Hautaus-toimen talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2021 - 2022:

HAUTAUSTOIMI	Tilinp.	Ed.budj	Budj.	TS2	TS3
	2018	2019	2020	202	2022
TOIMINTATUOTOT	57 874 19	59 300	54 300	54 300	54 300
TOIMINTAKULUT	-130012,87	-122 658	-122 392	-122 392	-122 392
TOIMINTAKATE	-53 532,86	-63 358	-68 092	-68 092	-68 092

403 HAUTAUSMAAKIINTEISTÖT					
Kiinteistöt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vanha ja Uusi hautausmaa. 2. Honkaharjun hautausmaa. 3. Lamminniemen hautausmaa. 4. Hautausmaan huoltorakennus, jossa on lämmin ja kylmä halli, yleisö-WC:t ja henkilökunnan sosiaaliset tilat. Huoltorakennusta käytetään seurakunnan kiinteistöhuoltokoneiden säilytykseen ja korjaukseen sekä hautausmaiden työntekijöiden tukikohtana. 				
Toiminta-ajatus	Hoitaa seurakunnan hautausmaakiinteistöt ja välineistöt hyvin ja pitää ne asianmukaisessa kunnossa.				
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seurakuntamestari 10 % työajasta, kesätyöntekijät. 2. Hautausmaan kesätyöntekijät kolme henkilöä touko-syyskuussa, yksi henkilö touko-elokuussa ja kaksi nurmikoneleikkaajaa kesä-heinäkuussa. Osa-aikainen siivooja-vahtimestari kokoaikaisena touko-lokakuussa. 3. Kiinteistötraktorit kaksi kappaletta varusteineen. 				
Tavoitteet 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pidetään hautausmaat ja istutukset hyvässä kunnossa. 2. Pidetään seurakunnan koneet ja laitteet asianmukaisessa kunnossa. 				
Toiminta 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirkkoneuvosto tekee vuosittain katselmuksen, jossa päätetään tarvittavista toimenpiteistä. 2. Syksyllä järjestetään Vanhan hautausmaan ja keväällä Uuden hautausmaan harvointitalkoot. 3. Huolletaan ja korjataan seurakunnan työkoneita tarpeen mukaan. 4. Kaadetaan lehtipuita ja istutetaan tarvittaessa havupuita. 				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	636,20	100	100	0,0
	Kulut	-71 929,22	-64 636	-64 819	0,3
	Kate	-71 293,02	-64 536	-64 719	0,3

404 VARSINAINEN HAUTAUSTOIMI					
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. 30 % seurakuntamestarin työajasta. 2. 5 % toimistosihteerin työajasta. 				
Tavoitteet 2020	<p>Hoidetaan hautaamiseen liittyvät tehtävät. Vanhojen hautatietojen siirtoa Status-ohjelmaan jatketaan. Hautakirjanpito. Hautauslaskutus.</p>				
Toiminta 2020	Hoidetaan hautaamiseen liittyvät tehtävät arvokkaasti ja taloudellisesti.				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	15 464,10	18 000	14 000	-22,2
	Kulut	-16 419,26	-16 822	-17 373	3,3
	Kate	-955,16	1 178	-3 373	-386,3

405 HAUTAINHOITOSOPIMUKSET	
Resurssit	Taluspäällikkö, seurakuntamestari sekä hautausmaan kesätyöntekijät.
Tavoitteet 2020	Hoidetaan kaikki pitkäaikaiset sopimus- ja kesähoitosopimushaudat kustannustehokkaasti ja asiakkaiden tilausten mukaisesti.
Toiminta	<ul style="list-style-type: none"> • Hautainhoitorahaston toiminta on osa seurakunnan toimintaa ja hoidetaan kus-

2020	tannusseuranta seurakunnan kirjanpidossa. <ul style="list-style-type: none"> • Laitetaan keväällä kesähoitosopimuksista ja päättyvistä pitkäaikaisopimuksista asiakkaille tarjouskirjeet. • Tehdään tarvittavat kukka- ja tarviketilaukset. • Tehdään hoitohautojen penkit kuntoon. • Istutetaan haudoille sovitut kukat. • Hoidetaan haudat sopimusten mukaisesti. • Syksyllä otetaan kukat pois ja siistitään haudat. • Selvitetään hautainhoidon ulkoistaminen 				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	41 773,89	41 200	40 200	-2,4
	Kulut	-41 664,39	-41 200	-40 200	2,4
	Kate	109,50	0	0	0,0

KIINTEISTÖTOIMI

Pääluokkaan sisältyvät tehtäväalueet

501 KIINTEISTÖHALLINTO

502 KIRKOT

503 KELLOTAPULI

505 KAPPELIT JA MUUT KIRKKORAKENNUKSET

506 SEURAKUNTATALOT

508 LEIRI- JA KURSSIKESKUKSET

509 MUUT RAKENNUKSET

510 MAA- JA METSÄTILAT

Kiinteistötoimen talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2021 - 2022:

KIINTEISTÖTOIMI	Tilinp.	Ed.budj	Budj.	TS2	TS3
	2018	2019	2020	2021	2022
TOIMINTATUOTOT	364 728,21	364 000	349 000	349 000	349 000
TOIMINTAKULUT	-271 166,57	-254 411	-248 630	-248 630	-248 630
TOIMINTAKATE	-93 561,64	-109 589	-103 370	-103 370	-103 370

501 KIINTEISTÖHALLINTO					
Resurssit	5 % talouspäällikön ja 5 % seurakuntamestarin työajasta.				
Tavoitteet 2020	1. Tehdään kiinteistöjen kustannustenjakoa suositusten mukaisesti. 2. Pidetään turvallisuus- ja muut suunnitelmat ajan tasalla.				
Toiminta 2020	1. Kustannuslaskenta suoritetaan suositusten mukaisesti. 2. Kiinteistöjen isännöinti.				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	10,00			
	Kulut	-16 857,15	-13 246	-13 513	2,0
	Kate	-16 847,15	-13 246	-13 513	2,0

502 KIRKOT					
KIRKKO					
Kiinteistö	Puumalan kirkko on seurakunnan "koti" ja keskeinen kokoontumispaikka, jossa toimitetaan jumalanpalvelukset ja kirkollisia toimituksia sekä pidetään konsertteja. Paikkakunnan merkittävin matkailunähtävyys.				
Henkilökunta	30 % seurakuntamestarin ja 10 % siivooja-vahtimestarin työajasta.				
Tavoitteet 2020	1. Vahvistaa kirkon roolia hiljentymisen paikkana. 2. Pidetään kiinteistöt hyvässä käyttökunnossa. 3. Järjestetään opastusta tiekirkkoon kesän vilkkaimpana aikana. 4. Vähennetään lämmitys- ja vahtimestarikuluja järjestämällä loppiaisen ja Marianpäivän välisenä aikana jumalanpalvelukset seurakuntakodilla. 5. Hankitaan korttiteline ja lisää pikkupöytiä. 6. Kirkon katto maalataan ja korjataan. 7. Valmistellaan ja suunnitellaan kirkon lämmityksen muuttamista kaukolämmöstä maalämpöön.				
Toiminta 2020	Pidetään kirkko siistissä kunnossa.				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	1 270,97	1 000	1 000	0,0
	Kulut	-71 600,58	-77 221	78 990	2,3
	Kate	-70 329,61	-76 221	78 990	2,3

503 KELLOTAPULI					
Kiinteistö	Kirkon vieressä kellotapuli, joka toimii myös Vanhan hautausmaan varastona ja vainajien varasäilytystilana (kylmiöt).				
Henkilökunta	Seurakuntamestari				
Tavoitteet 2020	- Pidetään kiinteistöt hyvässä käyttökunnossa.				
Toiminta 2020					
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut		0		
	Kate		0		
	Poistot	-841,75	-850	-850	0,0
	Tulos	-841,75	-850	-850	0,0

505 KAPPELIT JA MUUT KIRKKORAKENNUKSET					
Kiinteistö	Lamminniemen kappelissa pidetään hartaustilaisuuksia sekä siunaustilaisuuksia. Kesäisin kappeli toimii myös konserttipaikkana.				
Henkilökunta	Osa-aikainen talonmies-suntio.				
Tavoitteet 2020	- Pidetään kiinteistöt hyvässä käyttökunnossa.				
Toiminta 2020	- Keväällä hautojen hoitopäivä tarvittaessa.				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	40,32			
	Kulut	-5 275,57	-8 272	-8 022	-0,3
	Kate	-5 235,25	-8 272	-8 022	-0,3

506 SEURAKUNTATALOT					
Kiinteistö	1950-luvulla rakennettu seurakuntakoti, jossa alkuaan on ollut juhla- kokous- ja keittiötilat, kellarikerroksessa kaksi kerhohuonetta ja varastotiloja, ja asuntosiivessä kolme asuntoa. Peruskorjattu ja laajennettu 1979 - 80, jolloin rakennettiin uusi toimistosipi ja asunnot muutettiin toimistoiksi ja päiväkerhotiloiksi. Vuosina 2002-2003 peruskorjattu, mm. katto, keittiö, ilmastointi ja ikkunat uusittu. Toimistosiiiven ilmastointi uusittu 2012, myös toimistojen viilennys. Lukitusjärjestelmä uusittu 2012. Kaikki seurakunnan lukot on Iloq-järjestelmässä.				
Resurssit	1. 30 % seurakuntamestarin ja 40 % siivooja-vahtimestarin työajasta. 2. Osa-aikainen siivooja-vahtimestari.				
Tavoitteet 2020	Pitää rakennus ja laitteet hyvässä kunnossa. Huolehtia tilojen viihtyisyydestä ja toiminnallisuudesta. Järjestetään jumalanpalvelukset loppiaisesta Marianpäivään seurakuntakodissa. Seurakuntakodin salin ja kahvion parkettilattian lakkaus. Keittiön valaisimien uusinta.				
Toiminta 2020	Tehdään tarvittavat korjaus ja huoltotoimenpiteet.				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	4 668,91	5 000	5 000	0,0
	Kulut	-62 266,81	-63 505	-69 752	9,8
	Kate	-57 597,90	-58 505	-64 752	10,7

508 LEIRI- JA KURSSIKESKUKSET, SÄRKIRANTA					
Kiinteistö	Kiinteistössä takkatupa, rantasauna ja kirkkoherran pappilan pihapiiristä majoitusrakennukseksi siirretty aitta. Käytetään vanhusten ja erilaisten yhdistysten leiri- ja kokoontumispaikkana etenkin kesäisin. Uusi sauna-kokoontumisrakennus valmistui toukokuussa 2012. Tiloja vuokrataan seurakuntalaisille ja myös ulkopuolisille tarvisijoille.				
Tavoitteet 2020	Lisätään Särkirannan käyttöä erilaisten tapahtumien pitopaikkana.				
Toiminta 2020	1. Markkinoidaan ja vuokrataan eri tapahtumien pitopaikaksi. 2. Uuden sauna-kokoontumisrakennuksen käytön lisääminen myös omiin tarkoituksiin. 3. Tehdään tarvittavat huolto- ja korjaustoimenpiteet. 4. Uudistetaan sisustustekstiilit suunnittelijan johdolla. 5. Tarkistetaan hirsien painumavarat				

		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
Talousarvio 2020	Tuotot	7 076,00	6 500	6 500	0,0
	Kulut	-11 312,51	-18 487	-15 775	-14,7
	Kate	-4 235,91	-11 987	-9 275	-22,6

509 MUUT RAKENNUKSET					
Kiinteistö	1. Hakosaaren väliselle kannakselle 1950 - 1960 luvulla metsätyömiesten majoitus-tilaksi siirretty Rantapappilan liha-aitta, ns. Sopalan kämppä.				
Tavoitteet 2020	1. Pidetään Sopalan kämpän rakennukset käyttökunnossa.				
Toiminta 2020	Vuokrataan henkilökunnalle kämppää virkistyskäyttöön. Järjestetään tarvittaessa puuntekotalkoot ja pienten ryhmien retkiä.				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-30,83	-130	-130	0,0
	Kate	-30,83	-130	-130	0,0

510 MAA- JA METSÄTILAT					
Kiinteistöt	Seurakunnalla on n. 1733 ha maata, josta metsämaata 1591 ha. Erillisiä kiinteistöjä on yhteensä 31 kpl, joista pienimmät ovat n. 1 ha hautausmaa-alueet ja suurin Papinniemi tila Viljakansaarella 665 ha. Uusi Metsätaloussuunnitelma vuosille 2020-2028.				
Tavoitteet 2020	Metsiä hoidetaan metsätaloussuunnitelman mukaisesti ja suunnitelmaa pidetään ajan tasalla Metsä-Savon MHY:n tietojärjestelmässä. Neuvotellaan kunnan kanssa Kanttorilan rannan kaavoittamisesta ja mahdollisesta kaavoitussopimuksesta. Jatketaan rantatonttien markkinointia.				
Toiminta 2020	1. Suoritetaan uuden suunnitelman mukaiset hakkuut ja tehdään hoitotyöt suunnitelman mukaisesti. Metsänhoitotyöt tehdään uuden metsätaloussuunnitelman mukaisesti. 2. Talouspäällikkö hallinnoi ja valvoo toimintaa.				
Talousarvio 2020		Tilinp. 2018	Ta 2019	Ta 2020	Muutos %
	Tuotot	351 661,41	351 500	336 500	-4,3
	Kulut	-103 823,12	-73 550	-62 448	-15,1
	Kate	247 838,29	277 950	274 052	-1,4

TULOSLASKELMAOSA

PUUMALAN SEURAKUNTA								
TULOSLASKELMA 2018-2022								
	Tilinp	Bud.	Bud.	Muutos	TS	Muutos	TS	Muutos
	2018	2019	2020	% ed.v	2021	% ed.v	2022	% ed.v
TOIMINTATUOTOT								
<i>Myyntituotot</i>	319	500	500					
<i>Maksutuotot</i>	70 786	94 170	87 120	-7,5	87 000	-0,1	87 000	0,0
<i>Vuokratuotot</i>	25 140	24 000	24 000	0,0	24 800	3,3	24 800	0,0
<i>Metsätalouden tuotot</i>	334 413	300 000	280 000	-6,7	280 000	0,0	280 000	0,0
<i>Kolehdit, keräykset, lahj.varat</i>	3 591							
<i>Tuet ja avustukset</i>	6 372	2 000	2 000	0,0	2 000	0,0	2 000	0,0
<i>Muut toimintatuotot</i>	8 400	43 450	48 250	11,0	48 000	-0,5	48 000	0,0
TOIMINTATUOTOT	449 021	464 120	441 870	-4,8	441 800	0,0	441 800	0,0
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-328 645	-329 595	-332 960	1,0	-330 000	-0,9	-330 000	0,0
Henkilösivukulut	-74 340	-77 354	-77 550	0,3	-76 100	-1,9	-76 100	0,0
Henkilöstökulujen oikaisuerät								
<i>Henkilöstökulut</i>	-402 985	-406 949	-410 510	0,9	-406 100	-1,1	-406 100	0,0
<i>Palvelujen ostot</i>	-258 224	-282 543	-272 245	-3,6	-270 000	-0,8	-270 000	0,0
<i>Vuokrat</i>	-2 720	-2 900	-4 300	48,3	-3 000	-30,2	-3 000	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat								
Ostot tilikauden aikana	-116 154	-132 321	-129 609	-2,0	-130 000	0,3	-130 000	0,0
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-116 154	-132 321	-129 609	-2,0	-130 000	0,3	-130 000	0,0
<i>Annetut avustukset</i>	-17 930	-14 200	-11 800	-16,9	-14 000	18,6	-14 000	0,0
<i>Muut toimintakulut</i>	-32 311	-35 750	-29 450	-17,6	-30 000	1,9	-30 000	0,0
TOIMINTAKULUT	-830 324	-874 663	-857 914	-1,9	-853 100	-0,6	-853 100	0,0
TOIMINTAKATE	-381 302	-410 543	-416 044	1,3	-411 300	-1,1	-411 300	0,0
VEROTULOT								
VEROTUSKULUT	-5 505	-5 600	-5 500	-1,8	-5 000	-9,1	-5 000	0,0
KESKUSRAHASTOMAKSUT	-35 772	-35 203	-35 203	0,0	-35 000	-0,6	-35 000	0,0
TOIMINTA-AVUSTUKSET	52 365	25 000	50 000	100,0	25 000	-50,0	25 000	0,0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT								
Korkotuotot	2 103	2 000	2 200	10,0	2000	-9,1	2000	0,0
Korkokulut	-3 762	-3 000	-3 000	0,0	-2 000	-33,3	-2 000	0,0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-1 659	-1 000	-800	-20,0	0	-100,0	0	
VUOSIKATE	94 309	54 704	64 253	17,5	49 700	-22,6	49 700	0,0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET								
Suunnitelman mukaiset poistot	-60 804	-61 320	-60 800	-0,8	-60 000	-1,3	-60 000	0,0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-60 804	-61 320	-60 800	-0,8	-60 000	-1,3	-60 000	0,0
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT								
Satunnaiset tuotot					0		0	
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	0	0	0		0		0	
TILIKAUDEN TULOS	33 505	-6 616	3 453	-152,2	-10 300	-398,3	-10 300	0,0
POISTOERON LISÄYS (-)/VÄHENNYS (+)	10 333	10 300	10 300	0,0	10 300	0,0	10 300	
VARAUSTEN LISÄYS(-)/VÄHENNYS(+)								
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	43 838	3 684	13 753	273,3	0	-100,0	0	
Veroprosentti	1,95	1,95	1,95		1,95	0,0	1,95	

INVESTOINTIOSA

Tonttien myyntituotot	50.000
Kirkkohallituksen avustus, kirkon katto	100.000
Kirkon maalämmön suunnittelu	-20.000
Kirkon katon maalaus	-300.000
Investoinnit netto	-170.000

RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelma

	Tilinp	Ed.Bud.	Budj.
	2018	2019	2020
Kassavirta/varsinainen toiminta ja inv.			
Tulorahoitus			
Vuosikate	-94 309	54 704	64 253
Satunnaiset erät		0	0
Tulorahoituksen korjauserät			
Tulorahoitus	-94 309	54 704	64 253
Investoinnit	0	130 000	-170 000
Pysyvien vastaavien myyntitulot			
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-94 309	184 704	-105 747
Lainakannan muutokset			
Antolainauksen vähennys	-55 000		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	99 907		
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-3 290		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-6 006		
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	66 093		
Rahoitustoiminnan rahavirta	101 703	0	0
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	7 394	184 704	-105 747
Rahavarojen muutos	7 394	184 704	-105 747

Talousarvion raporttiosassa:

1. Talousarvioraportti, ulkoiset menot
2. Talousarvioraportti pääluokittain, ulkoiset menot
3. Talousarvioraportti pääluokittain, sisäiset ja ulkoiset menot
4. Talousarvioraportti tehtäväalueittain ulkoiset menot

1. Ulkoiset menot

	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020
▼ Toimintatuotot	449.021,12	464.120,00	441.870,00
▪ Myyntituotot	318,50	500,00	500,00
▪ Maksutuotot	70.786,48	94.170,00	87.120,00
▪ Vuokratuotot	25.139,76	24.000,00	24.000,00
▪ Metsätalouden tuotot	334.412,99	300.000,00	280.000,00
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	3.590,85		
▪ Tuet ja avustukset	6.372,37	2.000,00	2.000,00
▪ Muut toimintatuotot	8.400,17	43.450,00	48.250,00
▼ Toimintakulut	-830.323,59	-874.663,00	-857.914,00
▼ Henkilöstökulut	-402.984,93	-406.949,00	-410.510,00
▪ Palkat ja palkkiot	-328.645,19	-329.595,00	-332.960,00
▪ Henkilösivukulut	-74.339,74	-77.354,00	-77.550,00
▪ Palvelujen ostot	-258.223,55	-282.543,00	-272.245,00
▪ Vuokratulut	-2.720,06	-2.900,00	-4.300,00
▼ Aineet ja tarvikkeet	-116.153,95	-132.321,00	-129.609,00
▪ Ostot tilikauden aikana	-116.153,95	-132.321,00	-129.609,00
▪ Annetut avustukset	-17.930,21	-14.200,00	-11.800,00
▪ Muut toimintakulut	-32.310,89	-35.750,00	-29.450,00
▪ TOIMINTAKATE	-381.302,47	-410.543,00	-416.044,00
▪ Verotulot ja valtionrahoitus	466.183,55	482.050,00	471.800,00
▪ Verotuskulut	-5.505,43	-5.600,00	-5.500,00
▪ Keskusrahastomaksut	-35.772,00	-35.203,00	-35.203,00
▪ Toiminta-avustukset	52.364,90	25.000,00	50.000,00
▼ Rahoitustuotot- ja kulut	-1.659,44	-1.000,00	-800,00
▪ Korkotuotot	2.103,02	2.000,00	2.200,00
▪ Korkokulut	-3.762,46	-3.000,00	-3.000,00
▪ VUOSIKATE	94.309,11	54.704,00	64.253,00
▼ Poistot ja arvonalentumiset	-60.804,26	-61.320,00	-60.800,00
▪ Suunnitelman mukaiset poistot	-60.804,26	-61.320,00	-60.800,00
▪ TILIKAUDEN TULOS	33.504,85	-6.616,00	3.453,00
▪ Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	10.333,33	10.300,00	10.300,00
▪ Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	43.838,18	3.684,00	13.753,00